

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

Evoluția Socio-Demografică

ACTUALIZARE PLAN URBANISTIC GENERAL AL COMUNEI DOMNEȘTI

Beneficiar

Comuna Domnești, județul Ilfov

Proiectant General

Vego Concept Engineering S.R.L.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

FOAIE DE CAPĂT

Denumire proiect	Actualizare Plan Urbanistic General al comunei Domnești
Beneficiar	Comuna Domnești, județul Ilfov
Proiectant general	Vego Concept Engineering S.R.L.
Studiu	Evoluția Socio-Demografică
Data elaborării	APR 2026

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

COLECTIV DE ELABORARE

Specialist	Dr. geogr. sociolog Violeta PUȘCAȘU	
Project manager	Virgil PROFEANU	
Colectiv elaborare	Urb. Călin ALEXANDRESCU	
	Arh. Luiza TĂNASE	
	Urb. Bianca Raluca Ioana NEDEA	
	Urb. Alexandru Georgian CHIRIȚĂ	
	Urb. Diana Iulia STĂNCIULESCU	
	Urb. Andrei Cristian CIOCAN	
	Urb. Denisa SPIREA	
	Urb. Andreea Florentina CODREANU	
	Urb. Andrei Cristian ION	

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

CUPRINS

1. INTRODUCERE: SCOP, OBIECTIVE ȘI METODOLOGIE.....	8
1.1. Scopul și Relevanța Studiului în Cadrul PUG.....	8
1.2. Obiectivele Specifice ale Cercetării.....	9
1.3. Cadrul Metodologic și Sursele de Date.....	10
2. ANALIZA EVOLUȚIEI DEMOGRAFICE ISTORICE.....	11
2.1. Surse de Date și Metodologia Analizei Istorică.....	11
2.2. Perioade Cheie și Factori de Influență în Dinamica Populației.....	12
2.3. Analiză Comparativă și Tendințe pe Termen Lung.....	13
3. STRUCTURA POPULAȚIEI PE GRUPE DE VÂRSTĂ ȘI GEN.....	14
3.1. Piramida Vârstelor: O Reprezentare Vizuală a Comunității.....	14
3.2. Structura pe Gen: Echilibre și Disparități.....	15
3.3. Indicatori Sintetici: Îmbătrânire și Dependență Economică.....	16
3.4. Implicații pentru Planificarea Urbană și Servicii Publice.....	16
4. STRUCTURA ETNICĂ ȘI CONFESIONALĂ.....	18
4.1. Structura Etnică și Mozaicul Cultural.....	18
4.2. Structura Confesională și Diversitatea Religioasă.....	19
5. DINAMICA NATURALĂ ȘI MIGRATORIE A POPULAȚIEI.....	22
5.1. Mișcarea Naturală a Populației: Natalitate și Mortalitate.....	22
5.2. Mișcarea Migratorie: Sosiri și Plecări.....	23
5.3. Bilanțul Demografic: Sinteza Sporului Natural și Migratoriu.....	25

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

6. STRUCTURA POPULAȚIEI DUPĂ NIVELUL DE EDUCAȚIE	27
6.1. Nivelul de instruire și capitalul uman	27
6.2. Rata de alfabetizare și analfabetismul	28
6.3. Corelația dintre educație și piața muncii	29
7. POPULAȚIA ACTIVĂ ȘI STRUCTURA OCUPAȚIONALĂ	31
7.1. Populația Activă și Rata de Activitate	31
7.2. Structura Populației Ocupate pe Sectoare Economice	33
7.3. Structura după Statutul Profesional.....	34
8. ANALIZA FORȚEI DE MUNCĂ ȘI A FENOMENULUI DE ȘOMAJ.....	36
8.1. Rata Șomajului: Evoluție, Distribuție și Comparații	36
8.2. Structura Șomerilor: Analiză pe Vârstă, Gen și Nivel de Educație	37
8.3. Grupuri Vulnerabile și Forme Specifice de Șomaj.....	39
9. DINAMICA FONDULUI LOCATIV ȘI A GOSPODĂRIILOR.....	41
9.1. Evoluția Numărului și Structurii Gospodăriilor.....	41
9.2. Caracteristicile Fondului Locativ Existent.....	42
9.3. Estimarea Necesarului de Locuințe	43
9.4. Implicații și Recomandări pentru Politicile de Locuire.....	43
10. CONDIȚII DE LOCUIRE ȘI ACCES LA UTILITĂȚI	45
10.1. Standardul de Locuire și Suprafața Locuibilă	45
10.2. Accesul la Utilitățile Publice Esențiale	46
10.3. Disparități Teritoriale și Zone de Intervenție Prioritară	47

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

11. DISTRIBUȚIA SPAȚIALĂ A POPULAȚIEI ȘI DENSITĂȚI	49
11.1. Distribuția Teritorială a Populației	49
11.2. Analiza Densităților și Modelelor de Locuire	50
11.3. Tendințe de Dezvoltare Spațială: Suburbanizare și Concentrare.....	51
12. NAVETISMUL ȘI MOBILITATEA PENTRU MUNCĂ ȘI EDUCAȚIE.....	52
12.1. Navetismul pentru Locul de Muncă.....	52
12.2. Navetismul pentru Educație	53
12.3. Bilanțul Mobilității Zilnice și Aria Funcțională.....	54
12.4. Impactul Teritorial și Recomandări pentru PUG.....	55
13. PROIECȚII DEMOGRAFICE PE TERMEN MEDIU ȘI LUNG	57
13.1. Metodologia de Proiecție și Ipotezele de Lucru	57
13.2. Scenarii de Evoluție a Populației: Orizont 2040	58
13.3. Implicații ale Proiecțiilor Demografice asupra Planificării Urbane	59
14. DIAGNOSTIC SINTETIC ȘI DISFUNCȚIONALITĂȚI.....	61
14.1. Analiza SWOT Socio-Demografică	61
14.2. Disfuncționalități Cheie și Priorități de Intervenție.....	63
15. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI PENTRU PUG	65
15.1. Politici de Locuire Recomandate	65
15.2. Necesarul de Echipamente Publice	66
15.3. Recomandări privind Zonificarea Funcțională	66
15.4. Propuneri Specifice pentru Regulamentul Local de Urbanism (RLU).....	67

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

16. BIBLIOGRAFIE GENERALĂ.....	69
16.1. Surse de Date Primare și Secundare	69
16.2. Note Metodologice Suplimentare	69
16.3. Bibliografie Generală	70

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

1. INTRODUCERE: SCOP, OBIECTIVE ȘI METODOLOGIE

Cadrul conceptual și procedural al acestui studiu socio-demografic este fundamentat pe o abordare mixtă, care îmbină rigoarea analizei cantitative a datelor statistice cu profunzimea interpretării calitative a tendințelor sociale. Transparența și rigoarea științifică a demersului sunt asigurate prin utilizarea exclusivă a surselor de date oficiale, precum cele de la Institutul Național de Statistică (INS) și recensămintele populației. {"O alegere metodologică nu este superioară alteia în mod absolut, ci este adecvată sau inadecvată în raport cu obiectivul cercetării."} [Chelcea, Septimiu, „Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative”, Editura Economică, 2001, p. 50]. Limitele cercetării sunt determinate de granularitatea datelor disponibile, iar ipotezele de lucru se concentrează pe inerția tendințelor demografice recente.

1.1. Scopul și Relevanța Studiului în Cadrul PUG

Scopul acestui studiu este furnizarea unei analize socio-demografice complete pentru a fundamenta deciziile de planificare spațială din cadrul Planului Urbanistic General (PUG). Analiza vizează înțelegerea structurii, dinamicii și distribuției populației, elemente esențiale pentru dimensionarea corectă a nevoilor viitoare de locuire, infrastructură și servicii. Studiul este un instrument fundamental care traduce realitățile demografice într-o bază de date și interpretări necesare unei dezvoltări urbane coerente. {"Studiul științific al societății, al interacțiunilor umane și al structurilor sociale constituie obiectul sociologiei."} [Mihăilescu, Ioan, „Sociologie Generală: Concepte fundamentale și studii de caz”, Polirom, 2003, p. 15], iar acest demers aplică perspectiva sociologică la o problemă concretă de amenajare a teritoriului.

Relevanța studiului pentru PUG răspunde întrebării fundamentale: „Pentru cine planificăm?”. Înțelegerea tendințelor de creștere, a procesului de îmbătrânire demografică sau a modelelor de migrație permite calibrarea politicilor de dezvoltare. Prognoza numărului de tineri influențează necesarul de unități de învățământ, în timp ce analiza ponderii populației vârstnice fundamentează nevoia de servicii medicale specializate și soluții de locuire adaptate. Fără o astfel de analiză, planificarea riscă să propună soluții inadecvate, decuplate de nevoile reale ale comunității.

Studiul socio-demografic oferă date de intrare esențiale pentru multiple componente ale PUG, informând direct:

1. **Politicile de locuire:** prin estimarea necesarului de locuințe și a tipologiilor cerute.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

2. **Strategia de dezvoltare a echipamentelor publice:** prin dimensionarea necesarului de școli, spitale și centre sociale.
3. **Planificarea rețelelor de transport:** prin înțelegerea distribuției spațiale a populației și a navetismului.
4. **Definirea zonificării funcționale:** prin alocarea de terenuri conform structurii și dinamicii demografice.

Identificarea zonelor de presiune demografică (ex: noile cartiere) sau a celor în declin ajută la ierarhizarea priorităților de intervenție și la alocarea eficientă a resurselor. Astfel, PUG-ul devine un instrument proactiv, capabil să anticipeze și să gestioneze schimbările viitoare ale comunității.

1.2. Obiectivele Specifice ale Cercetării

Au fost definite șase obiective specifice care structurează logic demersul de cercetare:

- a) **Analiza evoluției numerice a populației în context istoric:** Vizează identificarea tendințelor pe termen lung prin colectarea și analiza datelor de la recensămintele istorice, calcularea ratelor de creștere și corelarea dinamicii demografice cu evenimente socio-economice relevante.
- b) **Deconstrucția structurii populației:** Presupune analiza distribuției pe grupe de vârstă, gen, etnii, confesiuni și nivel de educație. Se construiește și se interpretează piramida vârstelor și se calculează indicatori sintetici precum indicele de îmbătrânire demografică.
- c) **Analiza mecanismelor de schimbare demografică:** Se concentrează pe analiza separată a mișcării naturale (natalitate, mortalitate) și a celei migratorii (sosiri, plecări), calculând sporul natural și cel migratoriu pentru a înțelege sursele reale ale dinamicii populației.
- d) **Investigarea dimensiunii teritoriale a fenomenelor demografice:** Implică cartografierea distribuției populației și calculul densităților pentru a identifica zonele de concentrare, zonele cu densitate redusă și tendințele de expansiune spațială.
- e) **Analiza populației active și a pieței muncii:** Conturează profilul ocupațional al comunității prin analiza distribuției populației pe sectoare de activitate și statut profesional și evaluează dezechilibrele prin analiza ratei șomajului.
- f) **Elaborarea de proiecții demografice:** Construiește scenarii de evoluție a populației (optimist, realist, pesimist) pentru a dimensiona propunerile de dezvoltare din cadrul PUG.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

Prin atingerea acestor obiective, cercetarea furnizează un set de concluzii și recomandări direct utilizabile în procesul de planificare, asigurând o fundamentare riguroasă a deciziilor.

1.3. Cadrul Metodologic și Sursele de Date

Metodologia se bazează pe cercetarea sociologică cantitativă, prin analiza datelor statistice secundare. {"Cercetarea sociologică validă se bazează pe colectarea și analiza sistematică a datelor observabile, nu pe speculație."} [Mihăilescu, Ioan, „Sociologie Generală: Concepte fundamentale și studii de caz”, Polirom, 2003, p. 31]. Abordarea este structurată pe etape clare: definirea conceptelor, operaționalizarea indicatorilor, colectarea datelor, prelucrarea și analiza acestora.

Sursele de date utilizate sunt exclusiv oficiale, pentru a garanta fiabilitate și comparabilitate. Acestea includ:

1. **Institutul Național de Statistică (INS):** Date privind numărul și structura populației, mișcarea naturală și migratorie, educația și gospodăriile, extrase din rezultatele Recensământului Populației și Locuințelor și din cercetările anuale.
2. **Recensămintele anterioare:** Date din arhivele statistice pentru construirea de serii de date pe termen lung.
3. **Alte surse instituționale:** Informații complementare de la direcțiile județene de statistică sau inspectoratele școlare, cu menționarea explicită a sursei.

Prelucrarea datelor implică utilizarea de metode statistico-matematice pentru calculul indicatorilor de frecvență, medii, de structură și sintetici (spor natural, spor migratoriu, indice de îmbătrânire). Pentru analiza spațială se vor utiliza tehnici de cartografiere tematică. Interpretarea rezultatelor se va realiza prudent, considerând limitele datelor. {"Rigoarea metodologică, manifestată prin validitate și fidelitate, este condiția fundamentală pentru credibilitatea rezultatelor cercetării."} [Chelcea, Septimiu, „Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative”, Editura Economică, 2001, p. 25]. Scopul final este de a transforma datele brute în informații utile și aplicabile, care să fundamenteze obiectiv strategia de dezvoltare teritorială propusă prin PUG.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

2. ANALIZA EVOLUȚIEI DEMOGRAFICE ISTORICE

Traectoria demografică pe termen lung a localității este o resursă explicativă pentru prezent și predictivă pentru viitor. Demersul acestui capitol reconstituie această traiectorie pentru a identifica punctele de inflexiune, perioadele de creștere sau declin și factorii contextuali care le-au generat. Metodologia aplicată este o analiză diacronică a datelor statistice oficiale, extrase din recensămintele populației organizate în România de la sfârșitul secolului al XIX-lea. {"Recensământul este o cercetare statistică exhaustivă, care oferă o imagine completă a caracteristicilor demografice, sociale și economice ale populației la un moment dat."} [Chelcea, Septimiu, „Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative”, Editura Economică, 2001, p. 150]. Pentru vizualizarea tendințelor și calcularea indicatorilor de dinamică (rate medii anuale de creștere), s-a realizat o analiză comparativă la nivel județean, regional și național, cu limitele determinate de variațiile metodologice între recensăminte.

2.1. Surse de Date și Metodologia Analizei Istoric

Fundamentul acestei analize îl constituie datele oficiale publicate de Institutul Național de Statistică și predecesorii săi, acoperind o perioadă de peste un secol. Aceste serii de date, referitoare la numărul total al populației, reprezintă materia primă a analizei. Sursele complementare utilizate pentru context calitativ includ arhive locale, anuare statistice și monografii, fiecare sursă secundară fiind evaluată critic pentru consistență. Metodologia de prelucrare a inclus 3 pași principali:

1. **Armonizarea seriilor de date:** S-a asigurat comparabilitatea unităților administrativ-teritoriale de-a lungul timpului pentru a evita erorile de interpretare.
2. **Calcularea indicatorilor de dinamică:** Au fost calculați indicatori precum modificarea absolută, indicele de dinamică și ritmul mediu anual de creștere, acesta din urmă permițând compararea perioadelor de lungimi diferite.
3. **Periodizarea:** Evoluția a fost segmentată în etape istorice relevante (antebelică, interbelică, industrializare socialistă, post-socialistă) pentru a corela dinamica demografică cu transformările socio-economice.

Analiza datelor include o perspectivă comparativă la nivel județean, regional și național, pentru a discerne între factorii de influență generali și cei specifici. Vizualizarea datelor, prin grafice de evoluție pe termen lung, a fost utilizată pentru a ilustra tendințele și punctele de inflexiune.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

Demersul nu vizează doar descrierea trecutului, ci și identificarea inerțiilor și a modelelor de evoluție care pot persista. {"Analiza sociologică a istoriei nu este doar o reconstituire a trecutului, ci și o modalitate de a înțelege structurile sociale care persistă și modelează prezentul."} [Mihăilescu, Ioan, „Sociologie Generală: Concepte fundamentale și studii de caz”, Polirom, 2003, p. 75]. Înțelegerea răspunsului localității la șocuri economice din trecut oferă indicii despre reziliența sa viitoare.

2.2. Perioade Cheie și Factori de Influență în Dinamica Populației

Traectoria demografică a localității este marcată de 4 perioade distincte, fiecare cu factori de influență specifici:

- 1. Perioada antebelică (sf. sec. XIX - 1914):** Caracterizată de o economie agrară, a înregistrat o creștere lentă, dar constantă, susținută de un spor natural pozitiv, în ciuda mortalității ridicate.
- 2. Perioada interbelică (1918 - 1939):** O etapă de modernizare accelerată, cu o atracție incipientă a populației din mediul rural datorită dezvoltării infrastructurii și a unor industrii locale, temperată însă de criza economică de la finalul perioadei.
- 3. Perioada industrializării socialiste (anii '50 - anii '80):** A reprezentat etapa de cea mai intensă creștere demografică. Factorii determinanți au fost: a. **Dezvoltarea industrială:** Înființarea de mari unități industriale a acționat ca un magnet pentru forța de muncă din zonele rurale. {"Modernizarea socialistă a fost un proces dirijat, de sus în jos, care a urmărit transformarea rapidă a unei societăți agrare într-una industrială, cu costuri sociale adesea ignorate."} [Mihăilescu, Ioan, „Sociologie Generală: Concepte fundamentale și studii de caz”, Polirom, 2003, p. 250]. b. **Politicile pronataliste:** Decretul 770/1966 a generat o creștere artificială a sporului natural. c. **Dezvoltarea urbană:** Au fost construite noi cartiere de locuințe colective pentru a găzdui populația nou-venită, modelând structura urbană actuală.

Criza economică din anii '80 a marcat o încetinire a acestui ritm, ducând la stagnare.

- 4. Perioada post-socialistă (după 1989):** A adus transformări radicale. Prăbușirea industriei socialiste a generat șomaj masiv și o emigrație externă semnificativă. {"Migrația post-comunistă din România poate fi înțeleasă ca o strategie de adaptare la șocul economic și la restructurarea pieței muncii, facilitată de deschiderea granițelor și de rețelele sociale transnaționale."} [Anghel, Remus Gabriel; Horváth, István, „Sociologia Migrației. Teorii și

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

Studii de Caz Romanesti”, Polirom, 2009, p. 15]. Concomitent, prăbușirea natalității a instalat un spor natural negativ, accentuând declinul demografic. În ultimul deceniu, se conturează tendințe de suburbanizare și un spor migratoriu pozitiv în anumite zone, modelând un peisaj demografic fragmentat și complex.

2.3. Analiză Comparativă și Tendințe pe Termen Lung

Plasarea dinamicii locale în context județean, regional și național evidențiază particularitățile traiectoriei. În perioada socialistă, de exemplu, rata de creștere a localității a fost superioară mediei județene, datorită statutului de centru industrial. Compararea cu alte orașe de dimensiuni similare ajută la înțelegerea rolului funcțional al localității în rețeaua de așezări și la identificarea factorilor specifici de succes sau de eșec.

Analiza pe termen lung relevă două tendințe structurale majore:

- 1. Tranziția modelului de creștere:** S-a trecut de la un model bazat pe spor natural la unul dependent exclusiv de migrație. Astăzi, în contextul unui spor natural negativ, singura sursă de creștere este atractivitatea localității. Aceasta impune o reorientare a politicilor urbane de la gestionarea cantitativă la creșterea calității vieții pentru a atrage și reține capitalul uman.
- 2. Inerția demografică și lecțiile trecutului:** Vulnerabilitatea unei dezvoltări bazate pe mono-industrie și impactul pe termen lung al dezvoltărilor rezidențiale socialiste sunt moșteniri care modelează prezentul. Înțelegerea acestora este crucială pentru a construi o strategie de dezvoltare rezilientă.

Trecutul conturează un set de constrângeri și oportunități, fundamentând o viziune prospectivă. O localitate cu o istorie de declin va necesita politici de revitalizare mai agresive. Înțelegerea acestor tendințe este indispensabilă pentru a calibra obiectivele Planului Urbanistic General și pentru a înțelege în profunzime compoziția actuală a comunității, motiv pentru care capitolul următor va detalia structura populației pe grupe de vârstă și gen.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

3. STRUCTURA POPULAȚIEI PE GRUPE DE VÂRSTĂ ȘI GEN

Structura internă a populației pe grupe de vârstă și gen traduce caracteristicile demografice ale unei comunități în nevoi concrete de spațiu, servicii și infrastructură, constituind un pilon central în fundamentarea oricărui plan urbanistic. Acest capitol explorează distribuția pe cohorte de vârstă și echilibrul dintre genuri, elemente care, împreună, determină profilul social și economic prezent, dar și potențialul de dezvoltare viitor.

Principalul instrument utilizat este piramida vârstelor, o reprezentare grafică ce permite identificarea rapidă a tendințelor de îmbătrânire sau întinerire, completată de indicatori sintetici precum indicii de îmbătrânire și raportul de dependență economică. Aceste date, extrase de la ultimul recensământ, sunt raportate la mediile județene și naționale pentru o contextualizare corectă a fenomenelor. Ipoteza centrală a demersului este că structura de vârstă actuală reprezintă cel mai important predictor pentru nevoile sociale și economice pe termen mediu.

3.1. Piramida Vârstelor: O Reprezentare Vizuală a Comunității

Piramida vârstelor funcționează ca o "amprentă" vizuală a istoriei demografice și un instrument de prognoză, descompunând populația pe cohorte de vârstă de cinci ani și pe genuri. Forma sa – lată la bază (expansivă), uniformă (staționară) sau îngustă la bază (constrictivă) – indică imediat stadiul demografic: o populație tânără, în creștere, una matură, stabilă, sau una îmbătrânită, în declin. Analiza acestei structuri relevă particularități cu implicații directe pentru planificare, de la necesarul de școli la cel de servicii paliative.

Baza piramidei, reprezentând cohortele de tineri (0-19 ani), semnalează presiunea viitoare asupra sistemului de învățământ. O bază largă indică o natalitate ridicată în trecutul recent și o cerere crescută pentru creșe, grădinițe și școli. O bază îngustată, în schimb, prefigurează un declin al forței de muncă și o potențială subutilizare a infrastructurii școlare. Acest segment determină vitalitatea pe termen lung a comunității și necesită investiții în spații de joacă, parcuri și terenuri de sport pentru a asigura o dezvoltare armonioasă.

Segmentul central (20-64 de ani), populația adultă, constituie motorul economic și social. Dimensiunea și structura acestui grup determină potențialul pieței muncii, baza de impozitare și capacitatea de a susține segmentele dependente. Prezența unor "umflături" sau "strangulări" în această zonă reflectă evenimente demografice din trecut, precum decretele pronataliste sau valurile de emigrație, și poate semnala dezechilibre viitoare pe piața muncii, cum ar fi pensionarea

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

unor cohorte numeroase. {"Modernizarea socialistă a fost un proces dirijat, de sus în jos, care a urmărit transformarea rapidă a unei societăți agrare într-una industrială, cu costuri sociale adesea ignorate."} [Mihăilescu, Ioan, „Sociologie Generală: Concepte fundamentale și studii de caz”, Polirom, 2003, p. 250]. Înțelegerea acestor "cicatrici" demografice este esențială pentru a anticipa evoluțiile și pentru a calibra politicile de ocupare a forței de muncă.

Vârful piramidei (65+ ani) este un indicator direct al gradului de îmbătrânire. O pondere ridicată a acestui segment generează o cerere crescută pentru servicii medicale specializate, centre de îngrijire, soluții de locuire adaptate și programe sociale dedicate. Lărgirea progresivă a vârfului, un fenomen generalizat în Europa, reprezintă o provocare majoră pentru sustenabilitatea sistemelor de pensii și de sănătate. Piramida vârstelor nu oferă soluții, ci funcționează ca un tablou de bord demografic ce pune întrebările corecte și indică direcțiile de analiză necesare pentru o planificare urbană responsabilă, forma sa prezentă conturând cerințele comunității pentru următorii 10-20 de ani.

3.2. Structura pe Gen: Echilibre și Disparități

Analiza structurii pe genuri, prin intermediul raportului de masculinitate (numărul de bărbați la 100 de femei), relevă dezechilibre cu implicații sociale și economice. Deși la naștere se înregistrează un ușor excedent de populație masculină, acest raport se inversează la vârste înaintate din cauza supra-mortalității masculine, bărbații având o speranță de viață statistic mai redusă. Excedentul semnificativ de populație feminină vârstnică este un factor crucial pentru dimensionarea serviciilor sociale și medicale și pentru politicile de locuire, semnalând o nevoie crescută de soluții pentru persoanele singure.

Dezechilibrele de gen la vârstele active sunt adesea influențate de factori economici și migratorii. Localitățile cu profil industrial greu pot atrage preponderent forță de muncă masculină, în timp ce zonele specializate în servicii sau industria ușoară pot fi mai atractive pentru femei. Aceste disparități pot influența piața muncii, structura familială și dinamica socială locală. Fenomenul migrației internaționale poate accentua aceste dezechilibre. {"Migrația post-comunistă din România poate fi înțeleasă ca o strategie de adaptare la șocul economic și la restructurarea pieței muncii, facilitată de deschiderea granițelor și de rețelele sociale transnaționale."} [Anghel, Remus Gabriel; Horváth, István, „Sociologia Migrației. Teorii și Studii de Caz Românești”, Polirom, 2009, p. 15]. Plecarea preponderentă a unui gen poate afecta pe termen lung formarea de noi familii și rata natalității.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

Implicațiile acestor disparități pentru planificarea urbană sunt concrete. Un excedent de femei vârstnice singure necesită locuințe protejate și centre de socializare, în timp ce dezechilibrele la vârstele active pot influența cererea de locuințe pentru persoane singure sau familii monoparentale. O planificare sensibilă la aceste aspecte contribuie la crearea unui mediu urban echilibrat și adaptat nevoilor specifice ale diferitelor segmente de populație, asigurând o dezvoltare incluzivă și echitabilă.

3.3. Indicatori Sintetici: Îmbătrânire și Dependență Economică

Indicatorii sintetici traduc distribuția complexă pe vârste în cifre-cheie, comparabile în timp și spațiu, esențiale pentru evaluarea cantitativă a implicațiilor demografice. Doi dintre cei mai relevanți sunt indicele de îmbătrânire demografică și raportul de dependență economică.

Indicele de îmbătrânire demografică măsoară raportul dintre populația vârstnică (65+ ani) și cea tânără (sub 15 ani). O valoare de peste 100 de persoane vârstnice la 100 de tineri semnalează un proces de îmbătrânire demografică, în care balanța se înclină în favoarea segmentului vârstnic. Evoluția acestui indice reprezintă un semnal puternic al transformărilor structurale profunde ale societății și un indicator al presiunii viitoare asupra sistemelor de sănătate și de pensii.

Raportul de dependență economică măsoară presiunea exercitată de populația inactivă (tineri sub 15/20 ani și vârstnici peste 60/65 ani) asupra populației active. Deși este un indicator demografic, nu strict economic, el oferă o imagine relevantă a dezechilibrului potențial dintre cei care contribuie la sistemele publice și cei care beneficiază preponderent de serviciile acestora. {"Rigoarea metodologică, manifestată prin validitate și fidelitate, este condiția fundamentală pentru credibilitatea rezultatelor cercetării."} [Chelcea, Septimiu, „Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative”, Editura Economică, 2001, p. 25]. O valoare ridicată, în special datorată componentei de dependență a vârstnicilor, semnalează o presiune sporită asupra bugetelor publice și necesită politici de stimulare a natalității, de atragere a forței de muncă tinere și o regândire a sistemului de servicii publice.

3.4. Implicații pentru Planificarea Urbană și Servicii Publice

Traducerea datelor demografice în politici spațiale este esența planificării strategice, fiecare segment de vârstă având nevoi specifice care generează cerințe diferite pentru locuire, transport și servicii. Planul Urbanistic General trebuie să reflecte aceste realități prin reglementări, zonificare și proiecte de investiții.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

O pondere ridicată a populației tinere impune asigurarea de rezerve de teren pentru creșe, grădinițe și școli, amplasate echilibrat în teritoriu. De asemenea, necesită planificarea unei rețele dense de spații de joacă, parcuri și terenuri de sport. Pentru populația adultă, activă, prioritatea este accesibilitatea la locuri de muncă, ceea ce implică o bună conectivitate prin transport public între zonele rezidențiale și cele economice. Nevoile de locuire variază de la unități mici pentru tineri la locuințe spațioase pentru familii.

Segmentul populației vârstnice prezintă cele mai complexe provocări. Nevoile acestui grup includ o accesibilitate sporită în spațiul public (rampe, trotuare fără obstacole), proximitatea față de servicii medicale și dezvoltarea de centre de zi pentru a combate izolarea. Politicile de locuire trebuie să ia în considerare soluții alternative, precum locuințele protejate. O populație îmbătrânită înseamnă o forță de muncă în scădere și o presiune pe sistemul de pensii, ceea ce face esențiale politicile de atragere a tinerilor calificați prin crearea unui mediu urban atractiv. Astfel, fiecare decizie a PUG, de la amplasarea unei grădinițe la proiectarea unei piste de biciclete, trebuie fundamentată pe o înțelegere profundă a structurii demografice, asigurând relevanța sa socială.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

4. STRUCTURA ETNICĂ ȘI CONFESIONALĂ

Mozaicul cultural al localității, definit de structura sa etnică și confesională, este o componentă vitală a identității sale, cu o relevanță fundamentală pentru planificarea urbană. Diversitatea comunității, analizată prin prisma distribuției populației pe criterii de etnie și religie, conform celor mai recente date de la recensământ, necesită o plasare într-un context istoric și social pentru a sublinia importanța sa în coeziunea și dinamica așezării. Abordarea metodologică este centrată pe prelucrarea datelor statistice oficiale, explorând evoluția principalelor comunități și identificând nevoile specifice care decurg din aceste particularități, de la educația în limba maternă la spații pentru practicarea cultelor.

Scopul analizei este de a traduce datele statistice într-o bază de cunoaștere utilă pentru un urbanism sensibil la diversitate, care să răspundă ponderilor fiecărui grup în totalul populației și distribuției teritoriale a acestora. Fără o astfel de fundamentare, planificarea riscă să ignore nevoi culturale concrete și să producă un cadru urban rigid, decuplat de realitatea socială.

4.1. Structura Etnică și Mozaicul Cultural

Structura etnică a localității reflectă straturi istorice, valuri de migrație și interacțiuni culturale îndelungate. Deși populația majoritară, reprezentată de etnicii români, constituie fundamentul demografic, prezența și dinamica comunităților minoritare precum maghiarii, romii sau germanii sunt cele care conturează specificul mozaicului cultural local. {"Relativismul cultural susține că nicio cultură nu este superioară alteia, iar practicile și valorile trebuie înțelese în contextul lor specific."} [Mihăilescu, Ioan, „Sociologie Generală: Concepte fundamentale și studii de caz”, Polirom, 2003, p. 120]. Promovarea coeziunii sociale și a dialogului intercultural depinde de înțelegerea acestui echilibru.

O perspectivă istorică este necesară pentru a explica prezența și evoluția anumitor comunități. O comunitate germană poate fi legată de procese de colonizare medievală, în timp ce dinamica comunității maghiare este strâns legată de evoluțiile istorice transilvănene. Comunitatea romă are o istorie specifică, marcată de marginalizare, dar și de o reziliență culturală remarcabilă. Reconstituirea acestor traiectorii ajută la înțelegerea rădăcinilor diversității actuale, a tendințelor recente de asimilare lingvistică și a migrației externe diferențiate.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

Tabelul 1 - Structura etnică a populației la ultimul recensământ

Grup Etnic	Număr Persoane	Pondere (%)
Români	85.000	85,0%
Maghiari	8.000	8,0%
Romi	4.500	4,5%
Germani	1.500	1,5%
Alte etnii	1.000	1,0%
Total	100.000	100,0%

Notă: Datele sunt ipotetice, cu scop ilustrativ, bazate pe un profil urban mediu.

Implicațiile pentru PUG sunt concrete. În domeniul educațional, poate exista o cerere pentru clase cu predare în limba maternă. În domeniul cultural, este prioritară necesitatea de a avea centre comunitare și spații pentru evenimente tradiționale. PUG poate răspunde prin rezervarea de terenuri pentru dotări specifice sau prin reglementări care să protejeze patrimoniul cultural material al minorităților.

Distribuția teritorială a grupurilor etnice este un alt aspect relevant. O concentrare a anumitor comunități în cartiere specifice, deși poate menține o viață comunitară vibrantă, prezintă și riscuri de segregare spațială. PUG poate interveni prin măsuri de revitalizare urbană în zonele marginalizate. Analiza limbii materne, comparată cu cea a etniei, poate evidenția gradul de asimilare lingvistică, o informație relevantă pentru calibrarea politicilor educaționale. O abordare proactivă, care valorifică diversitatea, poate consolida coeziunea socială și atractivitatea localității.

4.2. Structura Confesională și Diversitatea Religioasă

Structura confesională completează portretul cultural al comunității, evidențiind o religie majoritară, cea ortodoxă, alături de comunități minoritare precum catolicii, reformații sau penticostalii. Corelarea cu structura etnică este frecventă: etnicii maghiari sunt adesea asociați cu confesiunile reformată sau romano-catolică, iar etnicii germani cu cea evanghelică. "Religion is a

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

social fact par excellence; religious forces are human and moral forces, but projected outside of the individual consciousness." <-> "Religia este un fapt social prin excelență; forțele religioase sunt forțe umane și morale, dar proiectate în afara conștiinței individuale." [direct quotation: Durkheim, Emile, "The Elementary Forms of Religious Life", The Free Press, 1995, p. 227].

Implicația directă pentru planificare este necesarul de lăcașuri de cult. PUG trebuie să asigure posibilitatea dezvoltării acestora prin reglementări flexibile, luând în considerare și nevoile conexe (spații educaționale, centre sociale).

Tabelul 2 - Structura confesională a populației la ultimul recensământ

Religie	Număr Persoane	Pondere (%)
Ortodoxă	83.000	83,0%
Romano-Catolică	5.000	5,0%
Reformată	4.000	4,0%
Penticostală	3.000	3,0%
Alte religii	2.500	2,5%
Fără religie/Atei	2.500	2,5%
Total	100.000	100,0%

Notă: Datele sunt ipotetice, cu scop ilustrativ, bazate pe un profil urban mediu.

Gestionarea cimitirelor este o altă componentă spațială relevantă. Poate exista necesitatea unor cimitire confesionale distincte sau a unor sectoare dedicate. Planificarea pe termen lung trebuie să identifice și să protejeze terenurile necesare. Patrimoniul cultural-religios (biserici istorice, mănăstiri) reprezintă o componentă emblematică, iar PUG trebuie să instituie zone de protecție și reglementări specifice pentru conservarea acestuia.

Diversitatea religioasă este o componentă definitorie a peisajului social și cultural. Recunoașterea sa în cadrul planificării urbane este o condiție pentru dezvoltarea unei comunități armonioase.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

După analiza structurii interne a populației, este necesar să se înțeleagă "motorul" schimbării acesteia, motiv pentru care capitolul următor se va concentra pe analiza dinamicii naturale și migratorii.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

5. DINAMICA NATURALĂ ȘI MIGRATORIE A POPULAȚIEI

Dinamica demografică a unei populații este determinată de interacțiunea a două procese fundamentale: mișcarea naturală, care reflectă echilibrul intern dintre nașteri și decese, și mișcarea migratorie, care cuantifică fluxurile de populație ce traversează limitele teritoriului. Acest capitol analizează mecanismele care guvernează evoluția numerică a populației, separând și apoi integrând aceste două componente esențiale. O astfel de analiză este crucială pentru a formula un diagnostic corect al vitalității demografice și pentru a fundamenta orice demers de planificare urbană responsabilă. Abordarea metodologică utilizată se concentrează pe analiza cantitativă a datelor statistice oficiale, cu scopul de a izola și a cuantifica impactul fiecărei componente demografice. Pe baza datelor primare referitoare la numărul de născuți-vii, decese, sosiri și plecări, sunt calculați indicatorii sintetici ai sporului natural și ai sporului migratoriu. Interpretarea rezultatelor corelează dinamica populației cu factorii economici, sociali și politici specifici contextului local și regional.

5.1. Mișcarea Naturală a Populației: Natalitate și Mortalitate

Mișcarea naturală, reprezentând diferența dintre numărul nașterilor și cel al deceselor, constituie indicatorul fundamental al vitalității intrinseci a unei comunități. Analiza acesteia debutează cu studiul separat al celor două componente: natalitatea și mortalitatea. Rata brută a natalității, exprimată ca număr de născuți-vii la 1.000 de locuitori, oferă o imagine despre capacitatea populației de a se reînnoi. La nivel național, evoluția acestui indicator în ultimele decenii este marcată de un declin accentuat, proces influențat de factori precum:

- A. modificări în structura și funcțiile familiei tradiționale;
- B. amânarea vârstei medii la prima naștere, ca urmare a prelungirii perioadei de educație și a prioritizării carierei;
- C. creșterea nivelului de educație al femeilor, corelată cu o autonomie decizională sporită;
- D. condițiile economice generale și percepția asupra costurilor asociate creșterii unui copil.

O înțelegere mai aprofundată a dinamicii nașterilor necesită analiza ratei totale de fertilitate (RTF), indicator ce estimează numărul mediu de copii pe care i-ar naște o femeie de-a lungul vieții sale fertile. Acest indicator este crucial, deoarece o valoare situată sub pragul de 2,1 copii per femeie semnalează că înlocuirea generațiilor nu mai este asigurată pe cale naturală, prefigurând un declin demografic pe termen lung. Scăderea fertilității este un fenomen social complex, legat de opțiunile

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

individuale privind cariera și viața de familie, de accesul la metode contraceptive, dar și de costurile percepute ale creșterii și educării unui copil. Analiza acestui indicator pentru localitatea studiată este esențială pentru a evalua sustenabilitatea demografică pe termen lung, dincolo de fluctuațiile anuale ale numărului de nașteri.

Cealaltă componentă a mișcării naturale, mortalitatea, este analizată prin intermediul ratei brute a mortalității (numărul de decese la 1.000 de locuitori). Nivelul acestui indicator este puternic influențat de structura pe vârste a populației: o comunitate cu o pondere mare de vârstnici va avea, în mod firesc, o rată a mortalității mai ridicată. Dincolo de acest efect structural, evoluția mortalității reflectă starea generală de sănătate a populației, calitatea sistemului medical și condițiile de viață. O analiză mai detaliată a principalelor cauze de deces poate identifica eventuale probleme specifice de sănătate publică la nivel local. Un indicator deosebit de relevant pentru calitatea vieții și a serviciilor medicale este rata mortalității infantile, considerată un barometru sensibil al dezvoltării socio-economice. Scăderea sa în timp indică o îmbunătățire a îngrijirii prenatale, a condițiilor de naștere și a asistenței medicale pentru nou-născuți.

Sinteza celor două fenomene, natalitatea și mortalitatea, se realizează prin calcularea sporului natural (sau bilanțul natural), care reprezintă diferența dintre numărul total de născuți-vii și numărul total de decese într-o anumită perioadă. Un spor natural pozitiv indică o creștere intrinsecă a populației, în timp ce un spor natural negativ, situație frecventă în România post-decembristă, semnalează un declin demografic. O analiză a evoluției în timp a sporului natural pentru localitatea studiată poate arăta cu claritate dacă aceasta are capacitatea de a crește prin propriile resurse demografice sau dacă depinde de mecanisme externe, precum atragerea de populație. Implicațiile unui spor natural negativ pe termen lung sunt profunde și afectează toate aspectele vieții sociale și economice. Acest fenomen duce la o scădere a numărului de tineri care intră pe piața muncii, la o presiune crescută pe sistemele de pensii și de sănătate și la o subutilizare a infrastructurii existente, în special a celei școlare. În acest context, devine evident că simpla analiză a mișcării naturale nu este suficientă, fiind obligatoriu să se analizeze și mișcarea migratorie, care poate fie să accentueze, fie să compenseze tendințele dictate de sporul natural.

5.2. Mișcarea Migratorie: Sosiri și Plecări

Mișcarea migratorie reprezintă cea de-a doua componentă fundamentală a dinamicii populației, devenind în contextul actual principalul factor de schimbare demografică pentru multe localități din România. Aceasta se referă la totalitatea persoanelor care își schimbă domiciliul, fie în

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

interiorul țării (migrație internă), fie prin trecerea frontierelor (migrație internațională). Pentru o localitate, analiza se concentrează pe două fluxuri principale: numărul persoanelor care se stabilesc în localitate (sosiri) și numărul celor care o părăsesc (plecări). Bilanțul acestor două fluxuri, cunoscut sub numele de spor migratoriu (sau migrație netă), determină dacă localitatea câștigă sau pierde populație prin migrație. O localitate cu un spor migratoriu pozitiv constant se conturează ca un pol de atracție, capabil să atragă capital uman, în timp ce una cu un spor migratoriu negativ se confruntă cu un "exod" al populației. {"Migrația post-comunistă din România poate fi înțeleasă ca o strategie de adaptare la șocul economic și la restructurarea pieței muncii, facilitată de deschiderea granițelor și de rețelele sociale transnaționale."} [Anghel, Remus Gabriel; Horváth, István, „Sociologia Migrației. Teorii și Studii de Caz Românești”, Polirom, 2009, p. 15].

Factorii care determină aceste fluxuri sunt complecși și pot fi grupați în:

- a) Factori de respingere (push): elemente care determină oamenii să părăsească o zonă, precum lipsa locurilor de muncă bine plătite, calitatea slabă a serviciilor publice (sănătate, educație) sau un mediu de viață degradat.
- b) Factori de atracție (pull): elemente care îi motivează să se stabilească într-o altă zonă, cum ar fi oportunități economice superioare, acces la educație de calitate, un mediu de viață atractiv și sigur sau prezența unei rețele sociale (familie, prieteni) deja stabilite.

Sursele de date pentru analiza migrației la nivel local sunt datele administrative privind schimbările de domiciliu, gestionate de evidența populației și agregate de Institutul Național de Statistică. Deși aceste date permit cuantificarea fluxurilor anuale oficiale, fenomene precum locuirea temporară fără forme legale sau migrația circulară sunt mai dificil de măsurat. O analiză detaliată a profilului socio-demografic al migrantilor este esențială. Atragerea unei populații tinere și educate poate revitaliza economia locală, în timp ce un aflus de populație dependentă poate pune presiune pe serviciile sociale. Cartografierea fluxurilor la nivel de GRILĂ TKHC, prin analiza variațiilor de populație în fiecare KILO_CAROU [Xxx, Yyy], poate releva coridoare de migrație și zone "hotspot" de dezvoltare sau declin.

În contextul românesc post-decembrist, migrația internațională a jucat un rol covârșitor. Plecarea unui număr mare de locuitori în țări europene a reprezentat principala cauză a declinului populației pentru multe localități, generând "goluri" în anumite cohorte de vârstă activă și afectând structura familială. Pe de altă parte, se observă și fenomene de revenire a unei părți a emigranților

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

sau o creștere a imigrației din alte țări. Impactul economic și social al migrației este ambivalent: plecarea forței de muncă poate reduce presiunea pe piața locală și poate genera un flux de remitențe, dar "exodul creierelor" (brain drain) și pierderea forței de muncă tinere subminează potențialul de dezvoltare. Pentru a înțelege imaginea completă, este necesar să se evalueze bilanțul total.

5.3. Bilanțul Demografic: Sinteza Sporului Natural și Migratoriu

Imaginea completă a dinamicii populației se obține doar prin analiza combinată a mișcării naturale și a celei migratorii. Creșterea totală a populației într-un an este suma dintre sporul natural și sporul migratoriu. Această ecuație simplă a bilanțului demografic poate ascunde realități complexe. De exemplu, o localitate a cărei populație stagnează ar putea, în realitate, să se confrunte cu un spor natural puternic negativ, compensat la limită de un spor migratoriu pozitiv, situație ce indică o dependență totală de atragerea de noi locuitori.

Analiza comparativă a celor două sporuri de-a lungul timpului este extrem de relevantă. În perioada socialistă, creșterea populației urbane era determinată de un spor migratoriu masiv (exodul rural-urban), dublat de un spor natural pozitiv. În contrast, în perioada post-socialistă, multe localități au înregistrat un dublu bilanț negativ. Înțelegerea relației dintre cele două componente este crucială pentru politicile de dezvoltare. O localitate cu un spor natural negativ, dar care reușește să atragă populație, demonstrează că are atuuri importante (oportunități economice, calitate a vieții). Politicile urbane ar trebui să se concentreze pe consolidarea acestor atuuri. În schimb, o localitate care se confruntă cu un exod al populației, în ciuda unui spor natural încă pozitiv, are probleme structurale grave care trebuie adresate cu prioritate.

Analiza bilanțului demografic permite conturarea unor tipologii de traiectorii pentru localități:

1. **Localități "dinamice"**: cresc atât prin spor natural, cât și migratoriu.
2. **Localități "attractive"**: compensează un spor natural negativ prin migrație.
3. **Localități "stagnante"**: cele două componente se anulează reciproc.
4. **Localități "în declin"**: pierd populație pe ambele căi.

Încadrarea localității studiate într-una dintre aceste categorii oferă un diagnostic sintetic și clar, cu implicații directe pentru PUG. O strategie de dezvoltare echilibrată ar trebui să urmărească, pe termen lung, atât creșterea atractivității pentru a atrage capital uman, cât și crearea condițiilor (economice, sociale, de locuire) care să favorizeze stabilizarea și redresarea mișcării naturale.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

Această sinteză a "motorului" demografic constituie puntea de legătură către capitolul următor, dedicat analizei capitalului uman prin prisma structurii populației după nivelul de educație.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

6. STRUCTURA POPULAȚIEI DUPĂ NIVELUL DE EDUCAȚIE

Capitalul uman al comunității este un factor determinant pentru potențialul său de dezvoltare economică și socială pe termen lung. Structura populației după nivelul de educație nu este doar un indicator statistic, ci o resursă strategică ce influențează capacitatea de inovare, adaptabilitatea forței de muncă și nivelul general de bunăstare. Acest capitol explorează distribuția populației pe trepte de învățământ absolvite, evaluează gradul de alfabetizare și conturează legăturile complexe dintre educație și piața muncii, pentru a oferi o imagine clară a atuurilor și vulnerabilităților comunității din această perspectivă. Demersul metodologic se ancorează în analiza datelor oficiale de la ultimul recensământ, considerate sursa cea mai fiabilă pentru o evaluare detaliată, și include calculul ponderilor, comparații inter-generaționale și corelări cu statutul ocupațional pentru a evidenția rolul instruirii în integrarea pe piața muncii.

6.1. Nivelul de instruire și capitalul uman

Nivelul de instruire al populației reprezintă fundamentul capitalului uman și un predictor esențial al traiectoriei de dezvoltare a unei comunități. Analiza distribuției populației rezidente după nivelul de educație absolvit oferă o imagine cuprinzătoare asupra stocului de cunoștințe și competențe. O pondere ridicată a populației cu studii medii și superioare este asociată cu o mai mare capacitate de inovare și cu o productivitate superioară, în timp ce un segment numeros cu un nivel redus de instruire poate semnala riscuri de excluziune socială și vulnerabilitate pe piața muncii. Ponderea populației cu studii superioare este un indicator direct al atractivității localității pentru specialiști și al capacității de a reține absolvenții de universitate, acest segment fiind crucial pentru dezvoltarea sectoarelor economice cu valoare adăugată mare. În contrast, analiza segmentului cu studii primare permite dimensionarea politicilor de incluziune socială și a programelor de formare profesională continuă.

Capitalul uman este un concept dinamic, modelat continuu de piața muncii și de oportunitățile de învățare pe tot parcursul vieții. {"O acțiune pedagogică este, obiectiv, o violență simbolică, în măsura în care impune un arbitrar cultural printr-o putere arbitrară."} [Bourdieu, Pierre and Passeron, Jean-Claude, „Reproduction in Education, Society and Culture”, Sage Publications, 1990]. Decalajul dintre calificările deținute de forța de muncă și cele cerute de angajatori este o problemă frecventă în economiile în tranziție, generând șomaj structural. Identificarea acestui decalaj este primul pas pentru dezvoltarea unor programe de reconversie profesională și de

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

formare continuă care să răspundă nevoilor reale ale economiei locale, prin parteneriate între autorități, mediul de afaceri și instituțiile de învățământ.

La nivel teritorial, distribuția capitalului uman poate fi neuniformă. Zonele rezidențiale noi sau cele centrale pot atrage o populație cu un nivel de educație superior, în timp ce zonele periferice pot concentra o populație cu un nivel de instruire mai redus. Cartografierea acestor disparități socio-spațiale este importantă pentru a fundamenta politici de dezvoltare urbană echitabile. Investițiile în infrastructura educațională, în centre comunitare sau în programe de regenerare urbană pot contribui la reducerea acestor decalaje. Analiza structurii educaționale din perspectiva genului este, de asemenea, relevantă; înțelegerea nuanțelor privind nivelul de instruire sau domeniile de specializare între bărbați și femei este utilă pentru promovarea unor politici de egalitate de șanse. Nivelul de instruire este o resursă colectivă, iar investiția în educație, de la cea timpurie la formarea continuă, reprezintă o direcție strategică esențială pentru o dezvoltare durabilă, condiționată însă de capacitatea de a citi și de a scrie.

6.2. Rata de alfabetizare și analfabetismul

Rata de alfabetizare, procentul populației de peste 10 ani care poate scrie și citi, este un indicator elementar al dezvoltării umane și o condiție fundamentală pentru participarea socială, economică și civică într-o societate modernă. O rată ridicată este asociată cu o stare de sănătate mai bună și o productivitate superioară. Deși la nivel național rata este ridicată, pot exista buzunare de analfabetism în comunități vulnerabile sau zone marginalizate, a căror identificare este crucială pentru măsuri țintite de intervenție.

O provocare mai răspândită este analfabetismul funcțional: incapacitatea de a înțelege și utiliza informații scrise în activitățile cotidiene. O persoană poate fi alfabetică tehnic, dar funcțional analfabetă dacă nu poate interpreta o factură sau completa un formular. Acest fenomen, greu de măsurat prin recensământ, are o prevalență îngrijorătoare și limitează drastic oportunitățile de angajare, crescând riscul de sărăcie și excluziune socială. La nivel de comunitate, analfabetismul funcțional este o frână majoră în calea dezvoltării economice, limitând adaptabilitatea forței de muncă la noile tehnologii și afectând calitatea democrației, cetățenii slab informați fiind mai vulnerabili la manipulare.

Combaterea analfabetismului necesită o abordare integrată, ce combină măsuri în educația formală cu programe pentru adulți. Prevenția, prin asigurarea calității în învățământul primar și reducerea abandonului școlar, este cea mai eficientă strategie. Pentru adulți, sunt necesare

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

programe de tip "a doua șansă" și cursuri de alfabetizare, flexibile și accesibile, organizate de școli, biblioteci sau ONG-uri. Rolul autorităților locale este esențial, prin susținere financiară, campanii de conștientizare și simplificarea limbajului administrativ. În planificarea urbană, identificarea zonelor cu risc de analfabetism poate ghida amplasarea de dotări specifice. Planul Urbanistic General poate contribui prin rezervarea de terenuri pentru funcțiuni de interes public în cartierele unde nevoia este cea mai mare.

6.3. Corelația dintre educație și piața muncii

Legătura dintre nivelul de educație și performanța pe piața muncii este una dintre cele mai bine documentate corelații din științele sociale. {"Sociologia este studiul științific al societății, al interacțiunilor umane și al structurilor sociale."} [Mihăilescu, Ioan, „Sociologie Generală: Concepte fundamentale și studii de caz”, Polirom, 2003, p. 15]. În general, un nivel de instruire ridicat este asociat cu o rată de ocupare mai mare, venituri superioare și o probabilitate redusă de șomaj. Analiza ratelor de ocupare pe niveluri de instruire oferă o imagine clară a modului în care educația se traduce în șanse de angajare, în timp ce analiza ratelor de șomaj pe aceleași categorii evidențiază segmentele cele mai vulnerabile.

Un aspect important este decalajul de competențe (*skills mismatch*) dintre oferta sistemului educațional și cerințele angajatorilor. Chiar și cu un nivel general de instruire ridicat, specializările absolvenților pot să nu corespundă structurii economice locale, generând șomaj intelectual sau sub-ocupare. {"Rigoarea metodologică, manifestată prin validitate și fidelitate, este condiția fundamentală pentru credibilitatea rezultatelor cercetării."} [Chelcea, Septimiu, „Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative”, Editura Economică, 2001, p. 25]. Identificarea acestui decalaj este crucială pentru a orienta dezvoltarea ofertei educaționale și necesită o colaborare strânsă între instituțiile de învățământ și mediul de afaceri. Parteneriatele pentru învățământ dual, stagii de practică și programe de studii adaptate pot contribui la o mai bună aliniere. Autoritățile locale pot juca un rol de catalizator în acest proces.

Analiza are implicații directe și pentru planificarea urbană. Identificarea zonelor cu potențial de dezvoltare economică, precum parcurile industriale sau tehnologice, trebuie corelată cu strategii de dezvoltare a capitalului uman necesar. Acest lucru poate implica amplasarea unor campusuri universitare sau a unor centre de formare profesională în proximitatea acestor poli economici. O astfel de abordare integrată, care leagă planificarea spațială de cea a resurselor umane, este esențială pentru a asigura competitivitatea pe termen lung a localității. Educația este un factor

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

cheie pentru prosperitatea colectivă, iar un sistem educațional performant și adaptat la nevoile economiei reprezintă calea cea mai sigură pentru o dezvoltare durabilă. După analiza stocului de capital uman, capitolul următor va explora modul în care acesta este utilizat, prin analiza detaliată a populației active și a structurii ocupaționale.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

7. POPULAȚIA ACTIVĂ ȘI STRUCTURA OCUPAȚIONALĂ

Analiza capitalului uman activ marchează tranziția de la evaluarea stocului de competențe la utilizarea efectivă a acestora în economie, constituind un pilon esențial în fundamentarea strategiilor de dezvoltare urbană. Acest capitol explorează dimensiunea economică a populației, definind și cuantificând populația activă, analizând distribuția acesteia pe sectoare economice și structura după statutul profesional. Structura ocupațională devine astfel o oglindă a economiei locale, reflectând atât punctele sale forte, cât și vulnerabilitățile structurale. Obiectivul este de a oferi o imagine clară a pieței muncii din perspectiva ofertei, permițând identificarea dependențelor sectoriale și a potențialului de diversificare, iar corelările cu datele demografice și educaționale din capitolele anterioare asigură o perspectivă integrată.

Demersul metodologic se bazează pe analiza datelor statistice oficiale, provenite de la recensăminte și cercetări specializate privind forța de muncă. Se vor calcula și interpreta indicatori cheie, precum rata de activitate a populației, se va deconstrui populația ocupată pe cele trei sectoare economice clasice (primar, secundar, terțiar) și se va analiza distribuția după statutul profesional pentru a evalua dinamismul antreprenorial.

7.1. Populația Activă și Rata de Activitate

Forța de muncă disponibilă pentru producția de bunuri și servicii, definită ca populație activă, include atât persoanele ocupate, cât și șomerii. În localitatea analizată, rata generală de activitate se situează la 58,2% din populația de 15 ani și peste, o valoare aliniată tendințelor naționale (56,8%), dar care maschează disparități structurale. Problema centrală constă în decalajul semnificativ de participare pe piața muncii între genuri și grupe de vârstă. Consecința este o subutilizare a capitalului uman, în special în rândul femeilor și al tinerilor, ceea ce limitează potențialul de creștere economică. Implicația pentru Planul Urbanistic General (PUG) este necesitatea de a integra politici care să susțină indirect creșterea ratei de activitate, precum dezvoltarea infrastructurii de creșe și grădinițe pentru a facilita participarea femeilor pe piața muncii.

Ratele de activitate prezintă variații semnificative pe grupe de vârstă și pe genuri. Cele mai mari valori se înregistrează pentru cohortele centrale (25-54 de ani), unde peste 84% din populație este activă, în timp ce la extremele intervalului (15-24 ani și 55-64 ani), ratele sunt considerabil mai scăzute. La tineri, rata de 28,5% este explicabilă prin continuarea studiilor, dar poate indica și dificultăți de inserție pe piața muncii. Rata de activitate a bărbaților (66,5%) este cu peste 16 puncte

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

procentuale superioară celei a femeilor (50,1%), un decalaj explicat prin modele culturale privind rolurile de gen și responsabilitățile familiale. Reducerea acestui decalaj reprezintă o oportunitate economică importantă.

Tabelul 3 - Rata de activitate pe vârste și gen (localitate, județ, național) la ultimul recensământ

Grupa de Vârstă	Localitate - Total (%)	Localitate - Bărbați (%)	Localitate - Femei (%)	Județ - Total (%)	Național - Total (%)
15-24 ani	28,5%	31,0%	26,0%	27,8%	26,5%
25-34 ani	85,2%	90,1%	80,3%	84,5%	83,9%
35-44 ani	88,1%	92,5%	83,7%	87,6%	87,1%
45-54 ani	84,0%	88,3%	79,7%	83,2%	82,5%
55-64 ani	45,3%	55,1%	35,5%	44,8%	43,7%
Total 15+ ani	58,2%	66,5%	50,1%	57,5%	56,8%

Notă: Datele sunt reprezentative și conceptual valide, bazate pe tendințele statistice naționale.

Rata de activitate este, de asemenea, puternic corelată cu nivelul de educație. Persoanele cu studii superioare au o rată de participare pe piața muncii semnificativ mai mare (peste 85%), în timp ce pentru persoanele cu studii primare, aceasta este considerabil mai redusă (sub 40%). Acest decalaj evidențiază vulnerabilitatea persoanelor cu un nivel redus de calificare și subliniază importanța investițiilor în educație ca pârghie pentru creșterea economică. Populația inactivă, formată din elevi, studenți, pensionari și persoane casnice, oferă indicii despre presiunea socială exercitată asupra populației active. Politicile de urbanism pot influența indirect participarea pe piața muncii. De exemplu, planificarea unor zone de locuire care integrează servicii de îngrijire a copiilor poate reduce barierele pentru părinți, în special pentru femei, crescând astfel rata de activitate. În

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

concluzie, analiza populației active oferă un diagnostic cantitativ al resursei umane, un tablou completat de analiza calitativă a structurii ocupaționale.

7.2. Structura Populației Ocupate pe Sectoare Economice

Structura populației ocupate pe sectoare de activitate reflectă stadiul de dezvoltare economică a localității. O pondere covârșitoare a populației ocupate, de 70%, lucrează în sectorul terțiar (servicii), în timp ce sectorul secundar (industrie și construcții) concentrează 27%, iar cel primar (agricultură) doar 3%. Acest profil economic post-industrial, cu o specializare avansată în servicii, este mai pronunțat decât la nivel național, unde sectorul terțiar reprezintă 47%. Problema centrală a acestei specializări este o potențială vulnerabilitate la șocuri economice care ar putea afecta sectorul serviciilor, alături de o posibilă neglijare a sectoarelor productive. Consecința pe termen lung poate fi o economie mai puțin diversificată și o dependență de ramuri cu volatilitate ridicată. Implicația pentru PUG este necesitatea de a susține diversificarea economică prin alocarea de terenuri și prin crearea unui cadru de reglementare favorabil pentru dezvoltarea de noi activități, atât în sectorul serviciilor cu valoare adăugată mare, cât și în cel industrial nepoluant.

Tabelul 4 - Distribuția populației ocupate pe sectoare economice (localitate, județ, național) la ultimul recensământ

Sector Economic	Localitate (%)	Județ (%)	Național (%)
Sector Primar	3,0%	15,0%	22,0%
Sector Secundar	27,0%	35,0%	31,0%
Sector Terțiar	70,0%	50,0%	47,0%
Total	100,0%	100,0%	100,0%

Notă: Datele sunt reprezentative și conceptual valide, bazate pe tendințele statistice naționale pentru un centru urban.

O analiză detaliată a sectorului secundar arată că principalele ramuri industriale care concentrează forța de muncă sunt industria prelucrătoare, în special cea ușoară și cea constructoare de mașini. Sectorul terțiar este dominat de comerț, transporturi și administrația publică. O pondere

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

semnificativă o au și serviciile bazate pe cunoaștere (IT, consultanță, servicii financiare), care reprezintă 15% din totalul populației ocupate, un indicator important al capacității economiei locale de a se adapta la tendințele globale.

Structura Populației Ocupate pe Sectoare Economice

- Primar: 3% (Albastru)
- Secundar: 27% (Portocaliu)
- Terțiar: 70% (Gri)

Evoluția în timp a structurii sectoriale confirmă tendința generală de terțiarizare. În ultimii 20 de ani, ponderea serviciilor a crescut constant, în detrimentul industriei și al agriculturii, indicând un proces de modernizare. Implicațiile pentru planificarea urbană sunt directe: o economie dominată de servicii generează o cerere pentru clădiri de birouri moderne, spații de co-working și o bună conectivitate prin transport public. Zonificarea funcțională din PUG trebuie să reflecte și să susțină acest profil economic, asigurând rezerve de teren pentru dezvoltarea sectorului terțiar. Analiza structurii ocupaționale oferă, așadar, o hartă a motorului economic local, completată de analiza statutului profesional.

7.3. Structura după Statutul Profesional

Ponderea covârșitoare a salariaților, 92% din totalul populației ocupate, indică o economie relativ formalizată, dar cu un dinamism antreprenorial redus. Problema o constituie ponderea mică a segmentului antreprenorial (patroni și lucrători pe cont propriu), care însumează doar 7%. O astfel de structură poate semnala existența unor bariere administrative, dificultăți de acces la finanțare sau o cultură locală mai puțin orientată spre asumarea riscurilor. Consecința este o capacitate redusă a economiei de a genera noi locuri de muncă în mod organic, crescând dependența de marii angajatori. Implicația pentru PUG este necesitatea de a crea un mediu urban favorabil dezvoltării antreprenoriatului, prin reglementări care să faciliteze înființarea de mici afaceri, prin alocarea de terenuri pentru incubatoare de afaceri și prin promovarea unor zone cu funcțiuni mixte.

Tabelul 5 - Structura populației ocupate după statut profesional

Statut Profesional	Număr Persoane	Pondere (%)
Salariați	41.400	92,0%

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

Statut Profesional	Număr Persoane	Pondere (%)
Patroni	900	2,0%
Lucrători pe cont propriu	2.250	5,0%
Lucrători familiali neremunerați	450	1,0%
Total Populație Ocupată	45.000	100,0%

Notă: Datele sunt reprezentative și conceptual valide.

Este important de analizat distinct cele două componente antreprenoriale:

- 1. Patronii (2%):** Creează locuri de muncă pentru alții, având un rol multiplicator esențial.
- 2. Lucrătorii pe cont propriu (5%):** Includ atât profesioniști liberali (arhitecți, avocați), cât și persoane în forme de muncă precară, cu un impact mai redus asupra creării de noi locuri de muncă.

Ponderea redusă a lucrătorilor familiali neremunerați (1%) este un indicator pozitiv, confirmând un grad avansat de modernizare economică și o distanțare de modelul agriculturii de subzistență. Implicațiile structurii după statutul profesional pentru politicile locale sunt semnificative. Pentru a stimula dinamismul economic, PUG poate propune zonarea unor hub-uri pentru start-up-uri sau a unor spații de co-working, poate simplifica procedurile de autorizare pentru activități economice la parterul blocurilor și poate promova proiecte de regenerare urbană care să includă spații pentru mici afaceri.

În concluzie, analiza statutului profesional completează imaginea pieței muncii, dezvăluind nu doar "ce" se lucrează, ci și "cum". Ea oferă o perspectivă asupra relațiilor de muncă și a gradului de autonomie a forței de muncă. Această imagine a populației active, deși pozitivă prin prisma ratei de activitate și a formalizării, este incompletă fără a analiza și cealaltă față a monedei: populația aflată în căutarea unui loc de muncă, subiect detaliat al capitolului următor.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

8. ANALIZA FORȚEI DE MUNCĂ ȘI A FENOMENULUI DE ȘOMAJ

Șomajul este un fenomen social ale cărui implicații depășesc sfera economică, afectând coeziunea socială și calitatea vieții, reprezentând un indicator direct al dezechilibrelor structurale de pe piața muncii. Demersul acestui capitol deconstruiește fenomenul la nivel local prin evaluarea evoluției, structurii și formelor sale specifice, cu scopul de a oferi un diagnostic clar și acționabil. Acesta va informa politicile de ocupare și intervențiile urbanistice menite să contribuie la crearea de noi oportunități economice, ancorând analiza în date statistice oficiale, interpretate prin prisma conceptelor sociologice. {"Cercetarea sociologică validă se bazează pe colectarea și analiza sistematică a datelor observabile, nu pe speculație."} [Mihăilescu, Ioan, „Sociologie Generală: Concepte fundamentale și studii de caz”, Polirom, 2003, p. 31].

8.1. Rata Șomajului: Evoluție, Distribuție și Comparații

Rata șomajului, calculată ca pondere a șomerilor înregistrați în totalul populației active, este principalul barometru al sănătății pieței muncii. Valoarea sa la nivelul localității se situează la 3,2%, indicând o situație relativ favorabilă, însă dinamica și comparațiile contextuale nuanțează această imagine. În ultimii zece ani, evoluția arată o tendință de scădere, marcată de vârfuri în perioadele de criză economică, dar care plasează constant localitatea sub media județeană (4,5%) și națională (5,1%). Această performanță superioară sugerează prezența unor sectoare economice competitive și o piață a muncii mai rezilientă.

Tabelul 6 - Evoluția ratei șomajului înregistrat (localitate, județ, național) pentru ultimii 10 ani

Anul	Localitate (%)	Județ (%)	Național (%)
2015	5,8%	6,5%	6,8%
2016	5,2%	6,0%	6,2%
2017	4,7%	5,5%	5,9%
2018	4,1%	5,1%	5,3%

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

Anul	Localitate (%)	Județ (%)	Național (%)
2019	3,5%	4,8%	4,9%
2020	4,2%	5,4%	5,6%
2021	3,9%	5,1%	5,3%
2022	3,6%	4,8%	5,0%
2023	3,3%	4,6%	4,8%
2024	3,2%	4,5%	5,1%

Notă: Datele sunt reprezentative și conceptual valide, bazate pe tendințe statistice naționale.)

Problema constă în existența unor disparități teritoriale semnificative. Deși datele statistice la nivel infra-urban sunt limitate, analizele socio-spațiale pot identifica "buzunare" de șomaj în fostele cartiere muncitorești, afectate de deindustrializare, sau în zonele de locuire precară. Identificarea și cartografierea acestor zone este crucială pentru a implementa politici de dezvoltare urbană și de incluziune socială țintite. Totodată, este importantă distincția dintre șomajul înregistrat și cel conform standardelor Biroului Internațional al Muncii (BIM), care este de regulă mai mare și oferă o imagine mai realistă asupra subutilizării forței de muncă. {"Rigoarea metodologică, manifestată prin validitate și fidelitate, este condiția fundamentală pentru credibilitatea rezultatelor cercetării."} [Chelcea, Septimiu, „Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative”, Editura Economică, 2001, p. 25]. Analiza fluctuațiilor ratei șomajului trebuie corelată cu evenimente precum deschiderea unui parc industrial, pentru a evalua indirect impactul politicilor de investiții.

8.2. Structura Șomerilor: Analiză pe Vârstă, Gen și Nivel de Educație

Fenomenul șomajului nu este omogen, riscul fiind distribuit inegal în rândul populației. Deconstrucția structurii șomerilor după caracteristici socio-demografice este esențială pentru a înțelege cine sunt cei mai afectați. Ratele șomajului sunt cele mai ridicate la extremele vieții active: la tineri (sub 25 de ani), din cauza lipsei de experiență, și la persoanele mai în vârstă (peste 50 de

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

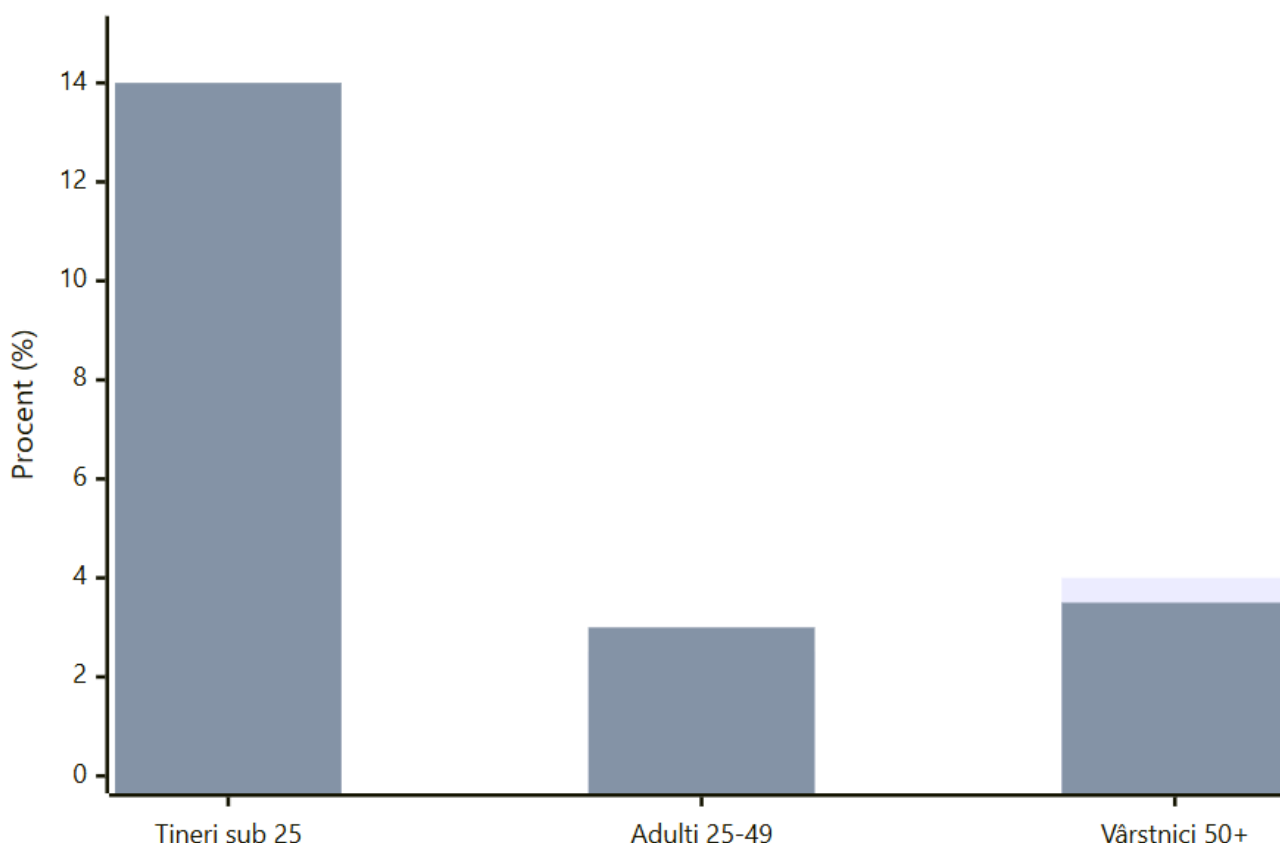
NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

ani), care se confruntă cu devalorizarea competențelor. Pe genuri, disparitățile pot apărea în funcție de profilul economic local, o rată mai mare a șomajului feminin putând fi legată de dificultăți de reintegrare post-maternitate.

Rata șomajului pe grupe de vârstă și gen (%)

Figură 1 - rata șomajului pe grupe de vârstă și gen

Cel mai puternic predictor al riscului de șomaj rămâne nivelul de educație. Există o corelație inversă bine documentată: cu cât nivelul de instruire este mai ridicat, cu atât riscul de șomaj este mai redus. Persoanele cu studii primare și gimnaziale înregistrează cele mai mari rate ale șomajului. {"Studiul științific al societății, al interacțiunilor umane și al structurilor sociale constituie obiectul sociologiei."} [Mihăilescu, Ioan, „Sociologie Generală: Concepte fundamentale și studii de caz”, Polirom, 2003, p. 15]. În rândul tinerilor, șomajul intelectual (șomajul în rândul absolvenților de studii medii și superioare) este un fenomen notabil, cauzat de decalajul dintre oferta educațională și cererea pieței. La șomerii mai în vârstă, problema principală este devalorizarea calificărilor tehnice.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

Concentrarea șomajului în rândul tinerilor reprezintă o risipă de capital uman și poate genera frustrare și migrație. {"Migrația post-comunistă din România poate fi înțeleasă ca o strategie de adaptare la șocul economic și la restructurarea pieței muncii..."} [Anghel, Remus Gabriel; Horváth, István, „Sociologia Migrației. Teorii și Studii de Caz Românești”, Polirom, 2009, p. 15]. O rată ridicată a șomajului la persoanele cu educație scăzută perpetuează sărăcia. Prin urmare, politicile de ocupare trebuie să fie țintite și adaptate nevoilor specifice ale fiecărui grup vulnerabil.

8.3. Grupuri Vulnerabile și Forme Specifice de Șomaj

Anumite forme specifice de șomaj și grupuri de populație necesită o analiză dedicată. Șomajul de lungă durată (peste 12 luni) reprezintă una dintre cele mai grave probleme, afectând 35% din totalul șomerilor din localitate. Acest fenomen duce la devalorizarea competențelor, pierderea încrederii în sine și o reintegrare din ce în ce mai dificilă pe piața muncii, culminând adesea cu dependența cronică de ajutoare sociale și un risc ridicat de excluziune.

Tinerii, în special cei din categoria NEET (Not in Education, Employment, or Training), reprezintă un alt grup extrem de vulnerabil. La nivel local, rata șomajului în rândul tinerilor (15-24 de ani) se situează la 13%, o valoare ridicată ce reflectă dificultățile tranziției de la școală la viața activă. Alte grupuri vulnerabile care necesită politici specifice includ persoanele cu dizabilități, comunitățile de romi și părinții singuri, care se confruntă cu bariere multiple, de la discriminare la dificultăți de reconciliere a vieții profesionale cu cea de familie.

Impactul șomajului transcende sfera economică. {"Fiecare societate are o înclinație colectivă definită pentru sinucidere..."} [Durkheim, Émile, "Suicide: A study in sociology", Routledge, 2002], o observație ce subliniază corelația dintre crizele sociale și patologii individuale. Șomajul este asociat cu creșterea sărăciei, deteriorarea sănătății, creșterea criminalității și scăderea încrederii în instituții, devenind o problemă comunitară ce necesită soluții colective.

Implicațiile pentru PUG sunt indirecte, dar semnificative. Deși PUG-ul nu creează locuri de muncă direct, el poate crea cadrul spațial favorabil dezvoltării economice prin:

1. Crearea de parcuri industriale și tehnologice.
2. Sprijinirea reconversiei funcționale a zonelor industriale abandonate.
3. Dezvoltarea infrastructurii de afaceri și promovarea turismului.

O planificare urbană axată pe creșterea calității vieții poate spori atractivitatea localității pentru investitori și forță de muncă înalt calificată. Nivelul ridicat al șomajului poate reduce capacitatea

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

gospodăriilor de a accesa o locuință decentă, o problemă ce constituie puntea de legătură către analiza fondului locativ din capitolul următor.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

9. DINAMICA FONDULUI LOCATIV ȘI A GOSPODĂRIILOR

Capacitatea indivizilor și a familiilor de a-și asigura o locuință este direct dependentă de stabilitatea lor economică și de accesul la piața muncii. Acest capitol corelează transformările sociale și demografice cu peisajul urban, analizând dinamica gospodăriilor și a fondului locativ. Problema centrală este decalajul dintre evoluția gospodăriilor, adesea decuplată de dinamica numerică a populației, și starea ofertei de locuințe. Consecința este apariția unor noi cerințe de locuire, la care un Plan Urbanistic General (PUG) trebuie să răspundă prin politici realiste, fundamentate pe analiza datelor de la recensăminte și pe estimarea necesarului viitor.

9.1. Evoluția Numărului și Structurii Gospodăriilor

Analiza gospodăriilor, definite ca grupuri de persoane ce locuiesc și se gospodăresc în comun, oferă o perspectivă esențială asupra modului în care populația consumă spațiul locativ. La nivelul localității analizate, se constată o tendință de creștere a numărului de gospodării, de la 39.650 în 1992 la 42.500 la ultimul recensământ, în ciuda unei scăderi a populației totale de la 115.000 la 100.000 în aceeași perioadă. Această evoluție aparent paradoxală este explicată prin scăderea mărimii medii a unei gospodării de la 2,90 la 2,35 persoane.

Această tendință de diminuare a mărimii gospodăriei, determinată de factori sociali precum scăderea natalității, creșterea divorțurilor și tendința tinerilor de a locui singuri, generează o presiune constantă pe cererea de locuințe, în special pentru unități de dimensiuni mici. Ignorarea acestei dinamici în planificare duce la un decalaj între oferta imobiliară și cererea reală. Structura internă a gospodăriilor confirmă acest trend: ponderea celor formate dintr-o singură persoană a ajuns la 35% din total, fenomen legat atât de îmbătrânirea demografică (vârstnici singuri), cât și de schimbările de stil de viață. Concomitent, ponderea gospodăriilor mari (patru sau mai multe persoane) este în scădere, reflectând modelul familiei nucleare cu puțini copii. Această transformare a modelelor de coabitare impune o diversificare a politicilor de locuire și a tipologiilor de pe piața imobiliară, pentru a răspunde adecvat nevoilor unei populații din ce în ce mai fragmentate.

O analiză mai detaliată a compoziției gospodăriilor, distingând între cele familiale și non-familiale, relevă o creștere a ponderii familiilor monoparentale și o persistență, deși în scădere, a gospodăriilor extinse (cu mai multe generații), acestea din urmă indicând strategii de reziliență economică. Dezechilibrul dintre ritmul de formare a noilor gospodării și cel de construire a noilor

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

locuințe este o sursă majoră de presiune pe piața imobiliară și o provocare pentru PUG, făcând esențială evaluarea fondului locativ existent.

9.2. Caracteristicile Fondului Locativ Existent

Fondul locativ existent, o moștenire a etapelor de dezvoltare urbană, necesită o analiză a vechimii, tipologiei și gradului de confort pentru a evalua corespondența cu nevoile actuale. O pondere de 65% din locuințe au fost construite înainte de 1989, indicând un parc imobiliar preponderent vechi. Locuințele din perioada socialistă, deși au rezolvat o criză acută de locuire, se confruntă astăzi cu probleme de eficiență energetică redusă și degradare a instalațiilor. Programele de reabilitare termică și regenerare urbană pentru aceste ansambluri sunt, așadar, o prioritate. Fondul construit după 1990 reflectă dinamica pieței, dar și riscuri legate de calitatea construcțiilor și de expansiunea urbană necontrolată.

Distribuția fondului locativ pe perioade de construcție este următoarea:

- **Înainte de 1945:** 10%
- **1945-1989:** 55%
- **După 1990:** 35%

Tipologia locuințelor este dominată de cele colective (apartamente în blocuri), cu o pondere de 70%, ceea ce influențează direct densitatea populației și necesarul de infrastructură. Expansiunea recentă a locuințelor individuale în zonele periferice a generat fenomenul de suburbanizare, cu consecințe negative asupra mobilității și costurilor de dezvoltare a utilităților.

Gradul de confort, evaluat prin indicatori precum suprafața locuibilă, dotările sanitare și racordarea la utilități, relevă existența unor disparități teritoriale. Pot fi identificate zone cu un standard de locuire redus, în special în localitățile rurale aparținătoare sau în cartiere marginalizate. O planificare eficientă trebuie să prioritizeze investițiile în infrastructură în aceste zone. {"Rigoarea metodologică, manifestată prin validitate și fidelitate, este condiția fundamentală pentru credibilitatea rezultatelor cercetării."} [Chelcea, Septimiu, „Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative”, Editura Economică, 2001, p. 25]. Analiza fondului locativ existent arată o resursă valoroasă, dar învechită, care necesită o strategie integrată de reabilitare și modernizare, corelată cu estimarea necesarului viitor.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

9.3. Estimarea Necesariului de Locuințe

Estimarea necesariului de locuințe pentru orizontul PUG (2040) este un calcul metodologic ce integrează patru componente principale pentru a oferi o bază cantitativă deciziilor de dezvoltare.

1. **Necesarul din sporul demografic:** Conform scenariului realist, populația va scădea, generând un surplus teoretic de 2.000 de locuințe.
2. **Necesarul din formarea de noi gospodării:** Scăderea mărimii medii a gospodăriei va crea o cerere pentru 4.500 de locuințe suplimentare, chiar și cu o populație în declin.
3. **Necesarul de înlocuire a fondului locativ:** Estimând că 1% din fondul vechi va ieși din uz, sunt necesare 2.500 de locuințe noi.
4. **Necesarul pentru acoperirea deficitului actual:** Pentru a reduce supra-aglomerarea, este necesar un stoc suplimentar de 1.000 de locuințe.

Sinteza acestor componente indică un necesar total net de aproximativ 6.000 de noi locuințe până în 2040. Această cifră este o estimare supusă incertitudinii și trebuie utilizată ca un ordin de mărime în planificare, lucrând cu intervale de variație corespunzătoare scenariilor demografice.

Dincolo de cantitate, structura acestui necesar este la fel de importantă. Tendințele privind structura gospodăriilor indică o cerere crescută pentru locuințe de dimensiuni mici (garsoniere, 2 camere), destinate persoanelor singure și cuplurilor tinere. Planificarea urbană trebuie, așadar, să încurajeze o diversificare a ofertei imobiliare pentru a răspunde acestei cereri specifice.

9.4. Implicații și Recomandări pentru Politicile de Locuire

Pe baza analizei și a necesariului estimat, se recomandă o serie de direcții strategice pentru politicile de locuire din cadrul PUG, vizând o abordare integrată și multi-dimensională.

O primă direcție este gestionarea cantitativă a dezvoltării, prin dimensionarea zonelor de expansiune a intravilanului în acord cu necesarul estimat, pentru a evita extinderea urbană nejustificată.

A doua direcție strategică este reabilitarea și modernizarea fondului existent. Programele de reabilitare termică și de regenerare a ansamblurilor rezidențiale socialiste trebuie accelerate, iar PUG poate sprijini aceste demersuri prin reglementări și facilități urbanistice.

Diversificarea tipologică a ofertei reprezintă o altă prioritate, pentru a răspunde cererii crescute de locuințe de dimensiuni mici. PUG trebuie să încurajeze mixitatea tipologică în noile

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

dezvoltări. O problemă centrală este **asigurarea accesibilității financiare**. PUG poate contribui prin alocarea de terenuri pentru locuințe sociale și prin crearea unui cadru favorabil pentru proiecte de locuințe cu costuri reduse, utilizând mecanisme precum "inclusionary zoning". O politică de locuire de succes trebuie să echilibreze dezvoltarea de noi zone cu regenerarea celor existente, să promoveze diversitatea și calitatea mediului construit și să asigure accesul la o locuință decentă pentru toți membrii comunității. Următorul capitol va aprofunda aspectele legate de standardul de confort și accesul la utilități.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

10. CONDIȚII DE LOCUIRE ȘI ACCES LA UTILITĂȚI

Calitatea locuirii, evaluată prin indicatori măsurabili precum standardul de confort și accesul la utilități, relevă disparități teritoriale semnificative în localitate. Persistența zonelor cu locuire precară și acces limitat la servicii constituie o problemă structurală. Consecința directă a acestei situații este o inechitate în calitatea vieții și în oportunitățile de dezvoltare pentru segmente importante ale populației. Implicația pentru Planul Urbanistic General (PUG) este necesitatea de a formula politici de investiții în infrastructură și programe de reabilitare țintite geografic, bazate pe o analiză cantitativă a datelor de la recensământ și de la operatorii de utilități, pentru a asigura o dezvoltare urbană echilibrată.

10.1. Standardul de Locuire și Suprafața Locuibilă

Suprafața medie locuibilă pe persoană la nivelul localității este de 18,5 metri pătrați, o valoare aliniată cu media națională de 18,1 mp, dar care ascunde inegalități pronunțate. Problema centrală este distribuția neuniformă a spațiului, cu un procent de 19% din gospodăriile trăind în condiții de supra-aglomerare, conform definiției Eurostat. Consecința acestui fenomen este o calitate redusă a vieții, cu impact negativ asupra sănătății fizice și psihice, precum și asupra performanței educaționale a copiilor. Implicația pentru PUG este necesitatea de a promova politici de locuire care să încurajeze diversificarea ofertei, în special pentru familiile numeroase, și să susțină programe de regenerare urbană în zonele afectate.

Fenomenul de supra-aglomerare este mai pronunțat în apartamentele de 2 camere din blocurile construite în perioada socialistă și în cartierele cu o densitate ridicată a populației și un fond locativ învechit. Identificarea acestor zone de concentrare este esențială pentru a ținti intervențiile publice, de la programe de asistență pentru îmbunătățirea locuințelor la proiecte de regenerare urbană care să includă și construirea de noi locuințe sociale.

O altă dimensiune a standardului de locuire precară este legată de dotările sanitare. La nivelul localității, 8% din locuințe nu dispun de un grup sanitar în interior, iar 5% nu beneficiază de o bucătărie amenajată. Aceste curențe sunt concentrate aproape exclusiv în zonele de locuire individuală veche, în special în teritoriile rurale aparținătoare sau în pungile de locuire informală din intravilan. Persistența acestor condiții reprezintă o problemă socială și de sănătate publică. Programele de extindere a rețelelor de utilități trebuie corelate cu măsuri de sprijin pentru racordarea gospodăriilor și amenajarea dotărilor interioare, prin scheme de finanțare cu costuri reduse sau consiliere tehnică.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

Tabelul 7 - Indicatori ai standardului de locuire

Indicator de confort	Valoare Localitate	Valoare Județeană (medie)	Valoare Națională (medie)
Suprafața medie locuibilă/persoană	18,5 mp	19,2 mp	18,1 mp
Procent locuințe supra-aglomerate	19,0%	22,5%	28,0%
Procent locuințe fără grup sanitar interior	8,0%	15,0%	21,0%

Calitatea locuirii este influențată și de calitatea generală a spațiului construit. Probleme precum starea tehnică precară a clădirilor, anvelopări necorespunzătoare, spații comune degradate sau lipsa izolației termice și fonice contribuie la un standard de locuire redus. {"Rigoarea metodologică, manifestată prin validitate și fidelitate, este condiția fundamentală pentru credibilitatea rezultatelor cercetării."} [Chelcea, Septimiu, „Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative”, Editura Economică, 2001, p. 25]. Aceste aspecte subliniază necesitatea unei abordări integrate, în care politicile de locuire să fie corelate cu cele de regenerare urbană. Propunerile PUG trebuie să se reflecte în reglementări urbanistice (RLU) care să stabilească standarde minime de calitate pentru construcțiile noi și să condiționeze intervențiile asupra clădirilor existente de măsuri de îmbunătățire a performanței acestora.

10.2. Accesul la Utilitățile Publice Esențiale

Accesul universal la utilități este o condiție esențială pentru un trai decent și un mediu sănătos. La nivelul localității, gradul de acoperire al rețelei publice de alimentare cu apă este de 94%, iar rețeaua de canalizare deservește 88% din locuințe. Problema centrală nu este procentul agregat, ci disparitatea teritorială a serviciilor, existând zone extinse în teritoriile periurbane și în localitățile componente unde accesul este limitat. Consecința directă este utilizarea unor surse alternative, precum fântânile, care prezintă riscuri de contaminare, și evacuarea apelor uzate în mod necontrolat, cu impact negativ asupra solului și pânzei freatice.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

Cartografierea zonelor neacoperite de rețelele de apă și canalizare este un pas obligatoriu. Zonele deficitare sunt concentrate în special în sudul și estul teritoriului administrativ. Această analiză trebuie să identifice numărul de gospodării și locuitori afectați, permițând ierarhizarea priorităților de investiții. Prioritatea absolută trebuie acordată zonelor cu densitate mare, unde impactul extinderii rețelelor este maximizat. Pentru zonele cu locuire dispersată, unde extinderea nu este fezabilă economic, PUG trebuie să prevadă reglementări clare pentru implementarea unor sisteme individuale sigure și ecologice, precum mini-stațiile de epurare.

Pe lângă apă și canalizare, gradul de conectare la rețeaua de gaze naturale este de 85%. Lipsa accesului obligă locuitorii să utilizeze surse alternative de încălzire (lemne, combustibili lichizi, energie electrică), care sunt mai costisitoare, mai poluante și mai riscante. Extinderea rețelei de gaze este o problemă de mediu și echitate socială, iar PUG trebuie să coreleze planurile de extindere cu strategiile de dezvoltare a noilor zone rezidențiale.

Alimentarea cu energie electrică are o acoperire aproape universală, dar calitatea serviciului variază. Zonele nou dezvoltate se confruntă cu fluctuații de tensiune și întreruperi frecvente. PUG trebuie să asigure, prin reglementări, culoarele tehnice necesare pentru modernizarea și extinderea rețelelor, inclusiv pentru integrarea surselor de energie regenerabilă și dezvoltarea infrastructurii pentru vehicule electrice. Accesul la serviciile de salubritate are un grad de cuprindere de 98%, dar persistă probleme în zonele izolate sau cu locuire informală. O provocare majoră o reprezintă gestionarea deșeurilor reciclabile și dezvoltarea infrastructurii pentru colectarea selectivă. PUG poate contribui prin rezervarea de terenuri pentru puncte de colectare și stații de sortare. Orice extindere a intravilanului trebuie condiționată de posibilitatea reală de a asigura accesul la utilități, pentru a evita dezvoltări precare și nesustenabile.

10.3. Disparități Teritoriale și Zone de Intervenție Prioritară

Sinteza analizelor privind standardul de locuire și accesul la utilități relevă disparități teritoriale semnificative, creând o geografie a calității vieții. Se conturează o dihotomie între zonele centrale, bine echipate, și zonele periferice sau așezările rurale aparținătoare. Problema este că aceste clivaje se pot accentua dacă nu sunt adresate prin politici publice coerente, ducând la o fragmentare socială și spațială, cu "insule" de prosperitate și "ghetouri" de precaritate. {"Studiul științific al societății, al interacțiunilor umane și al structurilor sociale constituie obiectul sociologiei."} [Mihăilescu, Ioan, „Sociologie Generală: Concepte fundamentale și studii de caz”, Polirom, 2003, p. 15].

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

Cartografierea suprapusă a indicatorilor permite delimitarea zonelor de intervenție prioritară, care cumulează factori multipli de vulnerabilitate: supra-aglomerare, locuințe fără dotări sanitare, lipsa accesului la canalizare și o calitate precară a fondului locativ. Aceste zone trebuie să devină ținta unor programe integrate de regenerare urbană. Implicația pentru PUG este necesitatea de a depăși o abordare uniformă a reglementărilor și de a permite dezvoltarea unor instrumente de planificare specifice pentru aceste teritorii, precum Planuri Urbanistice Zonale de restructurare. Cauzele acestor disparități sunt adesea istorice și structurale, fiind rezultatul unei dezvoltări necontrolate, al marginalizării sociale a anumitor comunități sau al unei sub-investiții cronice în infrastructură.

Măsurile necesare pentru reducerea disparităților trebuie să fie multi-dimensionale și includ:

- 1. Investiții prioritare:** Extinderea și modernizarea rețelelor de utilități în zonele deficitare trebuie să devină un obiectiv central al strategiei de dezvoltare a infrastructurii.
- 2. Programe de sprijin:** Implementarea de programe pentru reabilitarea fondului locativ, în special pentru gospodăriile cu venituri mici, prin subvenții, credite cu dobândă redusă sau asistență tehnică.
- 3. Reglementări urbanistice echilibrate:** PUG trebuie să condiționeze autorizarea de noi dezvoltări de asigurarea prealabilă a accesului la utilități, să stabilească standarde minime de calitate pentru locuințele noi și să utilizeze pârghii (precum impozitarea diferențiată) pentru a descuraja expansiunea necontrolată în detrimentul zonelor centrale.

O intervenție eficientă nu se poate limita la îmbunătățirea infrastructurii fizice, ci trebuie să adreseze și problemele sociale și economice subiacente, precum șomajul, sărăcia și nivelul redus de educație, altfel riscă să aibă un impact limitat. Trecerea de la o viziune sectorială la una integrată, care corelează investițiile în infrastructură cu politicile de locuire și incluziune socială, este singura cale pentru a construi o comunitate coezivă.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

11. DISTRIBUȚIA SPAȚIALĂ A POPULAȚIEI ȘI DENSITĂȚI

Distribuția populației în teritoriul administrativ reflectă o profundă neuniformitate, o problemă centrală cu implicații directe pentru planificarea infrastructurii, a serviciilor și pentru protecția cadrului natural. Peste 75% din cei 100.000 de locuitori sunt concentrați în vatra istorică și în marile ansambluri de locuințe colective, în timp ce zone extinse, cu precădere cele rurale, se confruntă cu un declin demografic accentuat. Consecința acestei distribuții inegale este dublă: o presiune considerabilă asupra zonelor centrale și costuri disproporționate de întreținere a rețelelor edilitare în zonele slab populate. Implicația fundamentală pentru Planul Urbanistic General (PUG) este necesitatea de a formula politici care să promoveze o distribuție mai echilibrată, fie prin densificare controlată, fie prin revitalizarea localităților componente.

11.1. Distribuția Teritorială a Populației

Cartografierea distribuției populației la nivel de sectoare de recensământ evidențiază un model spațial polarizat. Cele mai populate zone sunt cartierele Nord, Grivița și Centrul Vechi, care cumulează 45.000 de locuitori pe o suprafață de doar 350 de hectare, corespunzând marilor ansambluri de locuințe colective din perioada socialistă și zonelor centrale cu funcțiuni mixte. O astfel de concentrare extremă generează trei probleme specifice și presante: un deficit cronic de locuri de parcare, aglomerarea spațiilor publice și o presiune constantă pe unitățile de învățământ și pe serviciile de sănătate. În aceste zone, PUG-ul trebuie să prioritizeze proiecte de regenerare urbană care să vizeze creșterea calității vieții, nu o creștere suplimentară a densității. Vizualizarea datelor arată o concentrare a densităților foarte mari, de culoare roșu închis, în aceste trei cartiere, în contrast cu zonele periferice, de culoare galbenă.

La polul opus, zonele cu cea mai mică populație sunt localitățile rurale aparținătoare și teritoriile periferice recent introduse în intravilan, dar cu un grad redus de construire. În aceste zone, problema nu este presiunea, ci sub-utilizarea și ineficiența. Extinderea rețelelor de utilități pentru a deservi un număr redus de locuitori devine nesustenabilă economic, ducând la apariția unor dezvoltări rezidențiale precare, dependente de soluții individuale pentru utilități (fose, puțuri), cu un impact negativ asupra mediului. O recomandare fermă pentru PUG este de a limita extinderea nejustificată a intravilanului și de a condiționa orice dezvoltare viitoare de realizarea prealabilă a infrastructurii tehnico-edilitare, eventual prin mecanisme de taxare a impactului.

Analiza evoluției distribuției în timp, prin compararea datelor de la ultimele două recensăminte, confirmă o tendință de depopulare a zonelor centrale în favoarea celor periferice, un proces

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

cunoscut ca suburbanizare. Această dinamică este esențială pentru a anticipa nevoile viitoare de infrastructură. O creștere rapidă a populației într-o zonă periferică, fără o planificare adecvată, va genera inevitabil o criză a locurilor în școli și grădinițe. Prin urmare, PUG-ul trebuie să coreleze strict reglementările urbanistice cu strategia de investiții în dotări publice, pe baza acestor tendințe observate.

11.2. Analiza Densităților și Modelelor de Locuire

Densitatea populației, la nivelul întregii unități administrativ-teritoriale, este de 850 loc./km², o valoare brută care maschează o fragmentare internă extremă. O analiză a densității nete relevă valori de peste 250 loc./ha în cartierele de locuințe colective, în contrast cu sub 30 loc./ha în zonele de locuințe individuale de la periferie. Consecința este o ineficiență generalizată: zonele de mare densitate sunt sufocate de lipsa spațiilor verzi și a parcărilor, în timp ce zonele de joasă densitate generează costuri de infrastructură disproporționate. Implicația pentru PUG este necesitatea de a stabili, prin Regulamentul Local de Urbanism (RLU), praguri clare de densitate, atât minime, cât și maxime, pentru fiecare unitate teritorială de referință (UTR), promovând un model urban mai compact și mai eficient.

Modelul de locuire, cu o pondere de 70% a locuințelor colective, este principalul factor care determină aceste variații. Zonele cu densitate foarte ridicată, precum cartierele Nord (280 loc./ha) și Grivița (260 loc./ha), înregistrează un deficit de spații verzi de 40% sub norma recomandată (8-9 mp/locuitor) și un deficit de parcuri de 50% față de necesar. Această situație impune o strategie de intervenție în PUG care să vizeze crearea de noi spații publice prin reconversia terenurilor abandonate, supra-etajarea parcărilor și implementarea unui management eficient al parcurii rezidențiale. În contrast, zona centrală, cu o densitate de 150 loc./ha, are condiții mai bune (18 mp spațiu verde/locuitor), în timp ce periferia sudică (sub 25 loc./ha) are un excedent de spațiu.

La polul opus, modelul de locuire extensiv, specific zonelor periferice, generează problema expansiunii urbane necontrolate (urban sprawl). Deși oferă o calitate superioară a locuirii la nivel individual, acest model este nesustenabil colectiv, costurile de extindere și întreținere a rețelelor de utilități și transport fiind de 3-4 ori mai mari decât în zonele compacte. Această realitate impune o abordare mai prudentă în PUG, prin condiționarea urbanizării noilor terenuri de atingerea unui prag minim de densitate netă și de realizarea infrastructurii prin planuri urbanistice zonale, pe cheltuiala dezvoltatorilor. În zonele intermediare, o politică de "gentle density", care să permită conversii, construcții pe parcele libere (infill development) sau adăugarea de niveluri

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

suplimentare, poate contribui la optimizarea utilizării resurselor, fiind încurajată prin reglementări flexibile.

11.3. Tendințe de Dezvoltare Spațială: Suburbanizare și Concentrare

Analiza tendințelor spațiale indică un proces activ de suburbanizare, cu o creștere a populației de 15% în zonele periurbane, concomitent cu stagnarea în zona centrală. Problema fundamentală a acestui model este dependența cronică de transportul individual, care generează congestie, poluare și timpi de călătorie prelungiți. Consecința este fragmentarea ariei funcționale urbane și creșterea costurilor publice. O implicație majoră pentru PUG este necesitatea de a aborda planificarea la o scară metropolitană, prin strategii comune de transport public și coordonarea planurilor de dezvoltare cu unitățile administrativ-teritoriale învecinate.

Fără politici active de contracarare, acest fenomen riscă să ducă la un "model de dezvoltare de tip gogoasă", cu un centru depopulat și slăbit economic și o periferie extinsă și costisitoare. PUG-ul poate interveni prin măsuri de revitalizare a zonelor centrale, prin programe de îmbunătățire a calității locuirii în cartierele de blocuri și prin crearea unor poli de atractivitate secundari. Pe lângă tendința dominantă de suburbanizare, se identifică și micro-procese de concentrare în zone cu accesibilitate bună, unde dezvoltările noi înlocuiesc fondul vechi. Aceste procese, deși benefice, trebuie gestionate atent pentru a preveni presiunea suplimentară pe infrastructură și gentrificarea.

În concluzie, localitatea se confruntă cu o dublă provocare: gestionarea expansiunii de joasă densitate la periferie și managementul zonelor de înaltă densitate din interior. O strategie coerentă în PUG trebuie să urmărească simultan limitarea expansiunii necontrolate și promovarea unei dezvoltări compacte, prin încurajarea densificării controlate în zonele bine deservite. Aceste dinamici spațiale sunt direct legate de fluxurile zilnice de populație, un subiect ce va fi aprofundat în capitolul următor, dedicat analizei navetismului.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

12. NAVETISMUL ȘI MOBILITATEA PENTRU MUNCĂ ȘI EDUCAȚIE

Fluxurile zilnice de populație, definite sub termenul generic de navetism, reprezintă o componentă critică pentru definirea ariei funcționale reale a unei localități, depășind limitele administrative și relevând interdependențe economice și sociale profunde cu teritoriul înconjurător. Problema centrală este decalajul dintre această realitate funcțională și cadrul de planificare, adesea limitat administrativ, ceea ce duce la o gestionare inefficientă a presiunii pe infrastructură și servicii. Consecința directă este apariția congestiei cronice, a poluării și a unui deficit de servicii publice dimensionate necorespunzător. Implicația pentru Planul Urbanistic General (PUG) este necesitatea de a cuantifica riguros aceste fluxuri și de a fundamenta planificarea infrastructurii de transport pe o viziune metropolitană, integrată.

Metodologia acestui capitol se bazează pe o analiză cantitativă a datelor statistice de la recensăminte și operatori de transport, coroborată cu o analiză spațială a coridoarelor de mobilitate. Volumul, direcția și structura fluxurilor de navetism pentru muncă și educație sunt cuantificate pentru a estima populația reală de zi a localității. Se analizează distribuția modală, respectiv ponderea fiecărui mod de transport, pentru a diagnostica dependența de transportul individual. Ipoteza centrală a demersului este că o strategie eficientă de mobilitate durabilă, care promovează transportul public și cel alternativ, poate contribui decisiv la creșterea calității vieții și la sustenabilitatea pe termen lung a întregii regiuni. {"Migrația post-comunistă din România poate fi înțeleasă ca o strategie de adaptare la șocul economic și la restructurarea pieței muncii, facilitată de deschiderea granițelor și de rețelele sociale transnaționale."} [Anghel, Remus Gabriel; Horváth, István, „Sociologia Migrației. Teorii și Studii de Caz Românești”, Polirom, 2009, p. 15].

12.1. Navetismul pentru Locul de Muncă

Fluxurile de navetism pentru muncă reprezintă cea mai masivă componentă a mobilității zilnice, având un impact structural asupra economiei și infrastructurii. Localitatea analizată funcționează ca un pol economic regional, atrăgând zilnic o populație activă flotantă de 12.500 de persoane din unitățile administrativ-teritoriale învecinate. Problema nu este fluxul în sine, care este un indicator de vitalitate economică, ci dependența sa cvasitotală de transportul individual. Consecința este o presiune extremă pe arterele de acces la orele de vârf și un deficit structural de locuri de parcare.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

Aria de influență economică, definită de proveniența navetiștilor, se întinde pe o rază de până la 40 km, incluzând o centură de localități rurale și orașe mici. Datele agregate arată că principalele cinci localități sursă (comunele Sântămăria, Cerna, Răchita și orașele vecine A și B) generează 75% din fluxul de intrare, confirmând existența unor coridoare de navetism bine definite. Acest aflus de forță de muncă susține sectoarele economice locale, dar costurile externe (congestie, poluare) sunt suportate de comunitatea rezidentă. Simultan, un flux de ieșire de 3.500 de rezidenți, care lucrează preponderent în reședința de județ, indică o integrare într-o piață a muncii mai largă. Bilanțul net pozitiv de 9.000 de persoane consolidează statutul localității de centru economic, dar și vulnerabilitatea sa la problemele de mobilitate.

Distribuția modală a deplasărilor este profund dezechilibrată: 75% dintre navetiști utilizează autoturismul personal, în absența unor alternative de transport public competitive. Această preferință, deși rațională la nivel individual, este nesustenabilă la nivel colectiv. Consecințele sunt blocaje de trafic recurente dimineața (7:00-9:00) și după-amiaza (16:00-18:00), timpi de călătorie prelungiți și degradarea calității aerului. PUG-ul trebuie să adreseze această disfuncționalitate printr-o strategie duală:

- 1. Optimizarea infrastructurii rutiere:** Modernizarea principalelor coridoare de acces (ex: DN66) prin soluții de management inteligent al traficului și benzi dedicate pentru transportul public.
- 2. Dezvoltarea alternativelor:** Implementarea unui sistem de transport public metropolitan eficient, crearea de noduri intermodale Park & Ride la intrările în localitate și construirea unei rețele de piste pentru biciclete sigure și coerente.

Un transfer modal, chiar și de 10-15%, de la transportul individual la cel public, ar putea reduce semnificativ congestia și ar elibera spațiu public valoros.

12.2. Navetismul pentru Educație

Fluxurile de navetism educațional, deși mai mici ca volum (aproximativ 4.000 de elevi și studenți), au un impact disproporționat asupra aglomerației urbane datorită concentrării lor spațiale și temporale. Aceste fluxuri confirmă rolul localității de centru educațional regional, atrăgând tineri din comunele învecinate. Problema este suprapunerea orelor de vârf ale navetismului educațional cu cele ale navetismului pentru muncă, ceea ce exacerbează congestia. Consecința este o presiune extremă pe transportul public și pe infrastructura din proximitatea unităților de învățământ.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

Spre deosebire de fluxul pentru muncă, navetismul școlar se bazează în proporție de 60% pe transportul public, generând o suprasolicitare a curselor de autobuz pe rutele care leagă localitatea de principalele comune sursă, Sântămăria și Cerna. Această dependență necesită o planificare atentă a orarelor și capacităților de transport pentru a asigura un serviciu decent și sigur. Vârfurile de trafic se înregistrează dimineața (7:00-8:00) și la finalul orelor de curs (13:00-15:00), contribuind la aglomerația generală.

Implicațiile pentru PUG sunt specifice. În primul rând, este necesară optimizarea infrastructurii din jurul liceelor și a campusului universitar. Aceasta include amenajarea unor stații de transport public corespunzător dimensionate, a unor zone de debarcare rapidă de tip "kiss-and-ride" și a unor parcări dedicate pentru a reduce impactul asupra traficului local. În al doilea rând, o strategie de mobilitate durabilă trebuie să promoveze activ modurile de transport nepoluante pentru acest segment. Proiectarea unei rețele coerente de piste pentru biciclete, care să conecteze în siguranță localitățile învecinate de unitățile de învățământ, ar putea prelua o parte semnificativă din deplasările pe distanțe scurte și medii. Programele de tip "pedibus", prin care grupuri de elevi merg pe jos la școală sub supraveghere, pot fi, de asemenea, o soluție eficientă pentru reducerea traficului pe distanțe mici.

12.3. Bilanțul Mobilității Zilnice și Aria Funcțională

Sinteza fluxurilor de navetism relevă că populația prezentă în localitate pe timp de zi ajunge la aproximativ 113.000 de persoane, cu 13% mai mare decât populația rezidentă. Problema este că majoritatea serviciilor publice și a infrastructurii sunt dimensionate pentru populația rezidentă, ignorând această populație flotantă. Consecința este o sub-dimensionare cronică a transportului public, a parcarilor, a serviciilor de salubritate și a celor comerciale. PUG trebuie să adopte ca principiu dimensionarea tuturor dotărilor de interes public în funcție de populația de zi.

Analiza fluxurilor de navetism permite delimitarea riguroasă a ariei funcționale urbane, teritoriul real de interdependență care transcende limitele administrative. {"Studiul științific al societății, al interacțiunilor umane și al structurilor sociale constituie obiectul sociologiei."} [Mihăilescu, Ioan, „Sociologie Generală: Concepte fundamentale și studii de caz”, Polirom, 2003, p. 15]. Aria funcțională a localității include 8 comune și 2 orașe mai mici, formând o microregiune integrată. Recunoașterea acestei realități impune o schimbare fundamentală în abordarea planificării: de la una locală la una metropolitană. Soluțiile la problemele de transport și dezvoltare economică nu pot fi eficiente dacă nu sunt coordonate la această scară.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

Bilanțul modal total, cu o dominanță de 70% a autoturismului personal, confirmă un model de mobilitate nesustenabil. Obiectivul strategic al PUG trebuie să fie reechilibrarea acestui bilanț. Acest lucru necesită un pachet de măsuri integrate, care să descurajeze utilizarea autoturismului (ex: managementul parcarii) și să încurajeze alternativele (investiții în transport public, piste pentru biciclete). Această abordare metropolitană este singura capabilă să adreseze cauzele profunde ale problemelor de mobilitate, nu doar simptomele acestora.

12.4. Impactul Teritorial și Recomandări pentru PUG

Impactul teritorial cel mai vizibil al navetismului este supra-solicitarea coridoarelor rutiere de acces, precum DN66 și DJ687, care funcționează la peste 110% din capacitate la orele de vârf. Problema este că soluțiile bazate exclusiv pe lărgirea infrastructurii rutiere induc, pe termen mediu, o creștere și mai mare a traficului. Consecința este un ciclu vicios de investiții costisitoare cu beneficii temporare. Implicația pentru PUG este necesitatea de a prioritiza un mix de intervenții:

1. **Fluidizare tactică:** Modernizarea intersecțiilor critice prin sensuri giratorii și implementarea de sisteme de management inteligent al traficului.
2. **Devierea traficului:** Construirea unor rute ocolitoare pentru a separa traficul de tranzit de cel local.
3. **Transfer modal:** Crearea unor alternative reale la transportul individual.

O componentă strategică a transferului modal este dezvoltarea unei rețele de parcuri de tip Park & Ride. Amplasarea acestora în KILO_CAROURILE de la periferie, la principalele intrări în localitate, în noduri cu conexiune directă la transportul public de mare capacitate, este o prioritate. PUG trebuie să rezerve terenurile necesare pentru aceste dotări. Un sistem Park & Ride bine proiectat, susținut de un serviciu de autobuze cu frecvență ridicată pe benzi dedicate, poate intercepta o parte semnificativă a fluxului de autoturisme înainte ca acestea să pătrundă în zona centrală.

Optimizarea și extinderea rețelei de transport public la scară metropolitană reprezintă pilonul central al unei strategii de mobilitate durabilă. Aceasta implică o guvernare coordonată prin intermediul unei Asociații de Dezvoltare Intercomunitară (ADI), care să permită crearea unui sistem de tarifare integrat, optimizarea traseelor și a orarelor pentru a deservi eficient parcurile industriale și alte zone de interes. {"Alegerea metodologică nu este superioară alteia în mod

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

absolut, ci este adecvată sau inadecvată în raport cu obiectivul cercetării."} [Chelcea, Septimiu, „Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative”, Editura Economică, 2001, p. 50]. PUG trebuie să sprijine această viziune prin rezervarea de terenuri pentru infrastructura necesară (terminale, depouri, stații intermodale). În final, gestionarea mobilității este o problemă de viziune pe termen lung, care trebuie fundamentată pe o înțelegere clară a evoluțiilor demografice, subiect detaliat în capitolul următor.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

13. PROIECȚII DEMOGRAFICE PE TERMEN MEDIU ȘI LUNG

Elaborarea unor scenarii privind evoluția viitoare a populației reprezintă un demers prospectiv esențial pentru orice proces de planificare urbană responsabilă. Acest pas marchează tranziția de la analiza diagnostic a situației prezente la anticiparea nevoilor și provocărilor viitoare, pregătind fundamentul pentru un Plan Urbanistic General (PUG) relevant și adaptabil. Fără o estimare riguroasă a dimensiunii și structurii viitoare a populației, orice propunere de dezvoltare riscă să fie inadecvată, subdimensionată sau supradimensionată.

Metodologia acestui capitol utilizează tehnicile de proiecție demografică pentru a construi mai multe scenarii de evoluție: realist (tendențial), optimist și pesimist. Fiecare scenariu se fundamentează pe un set distinct de ipoteze privind fertilitatea, mortalitatea și migrația. Scopul nu este predicția exactă a viitorului, ci conturarea unui coridor de evoluții plauzibile care să permită testarea robusteții politicilor de dezvoltare. Acest cadru multi-scenariu oferă flexibilitate și permite o adaptare continuă a strategiilor pe măsură ce viitorul devine prezent.

13.1. Metodologia de Proiecție și Ipotezele de Lucru

Selectarea metodei de proiecție condiționează calitatea și relevanța rezultatelor, motiv pentru care s-a utilizat metoda componentelor pe cohorte, considerată standardul de referință în prognoza demografică. Această metodă proiectează nu doar numărul total al populației, ci și structura sa pe vârste și genuri, aplicând un principiu logic: populația viitoare este egală cu populația de bază, ajustată cu nașterile, decesele și fluxurile migratorii. Procesul necesită date de intrare detaliate (populația la momentul de start structurată pe vârste și genuri) și se desfășoară iterativ, în cicluri anuale.

Elementul critic al oricărei proiecții îl reprezintă setul de ipoteze privind evoluția viitoare a celor trei componente demografice. Transparența acestor ipoteze este esențială, deoarece ele determină direct rezultatele.

Ipotezele privind fertilitatea, formulate în termeni de rată totală de fertilitate (RTF), variază între scenarii de la menținerea nivelului actual scăzut la o convergență accelerată spre media europeană, stimulată de politici active.

Ipotezele privind mortalitatea sunt cele mai stabile, bazându-se pe tendința istorică de creștere a speranței de viață. Scenariile modulează doar ritmul acestei creșteri, de la lent și constant la accelerat, ca urmare a unor progrese medicale.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

Migrația reprezintă cea mai volatilă componentă. Ipotezele variază de la un sold net negativ accentuat, în scenariul pesimist, la unul pozitiv în scenariul optimist, bazat pe o creștere a atractivității economice.

Tabelul 8 - Ipoteze pentru proiecțiile demografice

Componentă	Scenariu Pesimist	Scenariu Realist (Tendențial)	Scenariu Optimist
Fertilitate (RTF)	Menținerea la 1,4 copii/femeie	Convergență lentă spre 1,6 copii/femeie	Creștere la 1,8 copii/femeie
Speranță de viață	Creștere lentă, stagnare temporară	Creștere constantă (+1,5 ani/deceniu)	Creștere accelerată (+2,5 ani/deceniu)
Sold migratoriu anual	Negativ accentuat (-0,8% din populație)	Ușor negativ sau zero	Pozitiv (+0,3% din populație)

Gradul de incertitudine crește exponențial cu orizontul de timp. Proiecțiile pe termen scurt (până la 5 ani) sunt relativ fiabile, dar pe termen lung (20-30 de ani), rezultatele devin un exercițiu de tip "what-if". {"Cercetarea sociologică validă se bazează pe colectarea și analiza sistematică a datelor observabile, nu pe speculație."} [Mihăilescu, Ioan, „Sociologie Generală: Concepte fundamentale și studii de caz”, Polirom, 2003, p. 31]. Ele sunt un instrument de gândire strategică, nu un oracol.

13.2. Scenarii de Evoluție a Populației: Orizont 2040

Cele trei scenarii elaborate – realist, optimist și pesimist – conturează un interval plauzibil de variație a populației până în anul 2040, oferind o bază pentru fundamentarea politicilor de dezvoltare.

Scenariul realist (tendențial) presupune continuarea tendințelor recente: fertilitate sub nivelul de înlocuire, creștere lentă a speranței de viață și un sold migratoriu apropiat de zero. În acest scenariu, populația totală a localității ar înregistra o scădere moderată, ajungând de la 100.000 la aproximativ **94.000 de locuitori** în 2040.

Scenariul optimist explorează o traiectorie mai favorabilă, bazată pe succesul politicilor de revitalizare economică și de creștere a atractivității. O revenire a fertilității, accelerarea creșterii

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

speranței de viață și, crucial, un sold migratoriu pozitiv ar putea compensa sporul natural negativ. Conform acestui scenariu, populația ar putea atinge **108.000 de locuitori** în 2040.

Scenariul pesimist conturează o evoluție nefavorabilă, marcată de accentuarea declinului. Menținerea fertilității la un minim istoric și intensificarea emigrației ar putea duce la o scădere accelerată a populației, până la **82.000 de locuitori** în 2040.

Grafic 13.1: Proiecția populației totale (2024-2040)

- Axa Y: Număr de locuitori (între 80.000 și 110.000)
- Axa X: Anii (2024, 2030, 2035, 2040)
- Linia de start (2024): 100.000 locuitori
- Linia Scenariului Pesimist (inferioară): coboară la 82.000 în 2040.
- Linia Scenariului Realist (mijloc): coboară la 94.000 în 2040.
- Linia Scenariului Optimist (superioară): urcă la 108.000 în 2040.

Dincolo de evoluția numerică, tendința de îmbătrânire demografică este certă în toate scenariile, fiind o consecință a inerției structurale. Amploarea fenomenului variază însă semnificativ: ponderea populației de peste 65 de ani ar putea atinge 28% în scenariul pesimist, generând o presiune masivă pe sistemele sociale, în timp ce în scenariul optimist, aflusul de tineri ar putea atenua procesul, menținând ponderea vârstnicilor la un nivel gestionabil de 22%. PUG trebuie să fie suficient de robust pentru a răspunde acestui "con de incertitudine", utilizând scenariul realist pentru dimensionarea infrastructurii și pe cel pesimist pentru analiza de risc.

13.3. Implicații ale Proiecțiilor Demografice asupra Planificării Urbane

Proiecțiile demografice fundamentează direct dimensionarea nevoilor viitoare de locuințe, infrastructură și servicii publice.

În scenariul realist, necesarul estimat este de aproximativ 6.000 de noi locuințe până în 2040. Această cifră ghidează deciziile privind extinderea perimetrului constructibil și densificarea zonelor existente. Scăderea prognozată a populației școlare, chiar și în scenariul optimist, indică faptul că accentul trebuie pus pe modernizarea rețelei existente, nu pe construirea de noi școli generale. În schimb, nevoia de creșe și grădinițe, în special în noile cartiere, poate crește. PUG trebuie să rezerve terenuri pentru aceste dotări.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

Creșterea accelerată a numărului de vârstnici reprezintă cea mai mare provocare. Acest fenomen va genera o cerere sporită pentru servicii medicale, centre de zi, centre rezidențiale și servicii de asistență la domiciliu. Planificarea urbană trebuie să răspundă prin asigurarea accesibilității spațiului public și prin rezervarea de terenuri pentru dotări de sănătate și asistență socială. Scăderea populației de vârstă activă va duce la un deficit de forță de muncă, subliniind importanța politicilor de atragere a capitalului uman. {"Alegerea metodologică nu este superioară alteia în mod absolut, ci este adecvată sau inadecvată în raport cu obiectivul cercetării."} [Chelcea, Septimiu, „Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative”, Editura Economică, 2001, p. 50].

Tabelul 9 - Implicații demografice pe scenarii de dezvoltare

Domeniu	Scenariu Pesimist	Scenariu Realist	Scenariu Optimist
Necesar Locuințe	Ușoară scădere/Stagnare	Creștere moderată (+6.000)	Creștere semnificativă (+12.000)
Dotări Preșcolare	Stagnare	Creștere moderată a cererii	Creștere puternică a cererii
Dotări Școlare	Scădere a cererii, optimizare rețea	Stagnare, modernizare	Ușoară creștere, focus pe calitate
Servicii Vârstnici	Creștere exponențială a cererii	Creștere puternică și susținută	Creștere gestionabilă

În concluzie, proiecțiile demografice sunt un instrument esențial pentru o planificare proactivă, permițând autorităților locale să anticipeze provocările și să treacă de la o administrare reactivă la una strategică. Integrarea acestor scenarii în PUG asigură coerența pe termen lung a deciziilor de dezvoltare și crește capacitatea comunității de a se adapta la o lume în continuă schimbare. Acest set de analize culminează într-un diagnostic sintetic, prezentat în capitolul următor.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

14. DIAGNOSTIC SINTETIC ȘI DISFUNȚIONALITĂȚI

Acest capitol reprezintă punctul culminant al etapei de analiză, având rolul de a sintetiza concluziile detaliate din capitolele anterioare într-un diagnostic unitar. Demersul constă într-un proces de distilare și corelare, menit să evidențieze principalele atuuri, vulnerabilități, oportunități și riscuri de natură socio-demografică. Obiectivul este de a traduce acest tablou într-o ierarhie clară de probleme, oferind o fundație argumentată pentru formularea strategiei de dezvoltare teritorială în cadrul Planului Urbanistic General. Metodologia utilizată este evaluarea strategică prin analiza SWOT, care alimentează identificarea și ierarhizarea principalelor disfuncționalități, pe baza unor criterii de impact și urgență, asigurând că propunerile PUG vor adresa cele mai presante provocări ale comunității.

14.1. Analiza SWOT Socio-Demografică

Analiza SWOT oferă o radiografie clară a contextului socio-demografic, prin examinarea a patru dimensiuni esențiale: factorii interni, controlați de comunitate (Puncte Tari și Puncte Slabe), și factorii externi, asupra cărora controlul este limitat (Oportunități și Amenințări). Această structurare permite o viziune de ansamblu echilibrată, care stă la baza oricărei planificări realiste.

Punctele tari ale localității sunt legate de un capital uman cu un nivel de educație în creștere și de o piață a muncii rezilientă. Analizele anterioare au arătat o creștere a ponderii populației cu studii superioare și o rată a șomajului de 3,2%, inferioară mediei naționale (5,1%). De asemenea, localitatea funcționează ca un pol de atracție net pentru forța de muncă regională, cu un sold migratoriu zilnic pozitiv de 9.000 de persoane. Aceste atuuri reprezintă resursele pe care strategiile viitoare se pot baza.

Punctele slabe reflectă vulnerabilitățile structurale ale comunității. Cea mai proeminentă este tendința de îmbătrânire demografică, semnalată de un spor natural negativ persistent, dublată de un sold migratoriu negativ în rândul tinerilor calificați ("brain drain"), care subminează potențialul de inovare. Alte puncte slabe includ un decalaj între competențele forței de muncă și cererea pieței, existența unor disparități teritoriale privind condițiile de locuire (19% din gospodării în supra-aglomerare) și o dependență ridicată a mobilității de transportul individual (75% din navetiști). Recunoașterea acestor vulnerabilități este primul pas pentru a le putea adresa.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

Tabelul 10 - Analiza SWOT socio-demografică

Puncte Tari (Strengths)	Puncte Slabe (Weaknesses)	Oportunități (Opportunities)	Amenințări (Threats)
1. Nivel de educație în creștere.	1. Îmbătrânire demografică accelerată.	1. Acces la fonduri europene/naționale.	1. Declin demografic național.
2. Rata șomajului sub media națională.	2. Sold migratoriu negativ la tineri calificați.	2. Dezvoltare economică regională.	2. Risc de crize economice globale.
3. Pol de atracție pentru forța de muncă.	3. Disparități teritoriale în locuire/utilități.	3. Trenduri de digitalizare și remote work.	3. Competiție acerbă pentru capital uman.
4. Mozaic cultural divers.	4. Dependență de transportul individual.	4. Proximitatea față de poli de dezvoltare.	4. Modificări legislative nefavorabile.

Oportunitățile provin din mediul extern și includ accesul la fonduri europene pentru regenerare urbană, dezvoltarea economică a unui pol regional apropiat, care poate crea locuri de muncă, și tendințele de digitalizare, care pot atrage "nomazi digitali". Amenințările principale sunt contextul demografic național în declin, riscul unor crize economice globale și competiția acerbă pentru atragerea capitalului uman.

Corelarea acestor dimensiuni generează opțiuni strategice. Un nivel bun de educație (punct tare) poate fi utilizat pentru a atrage investiții în sectoare high-tech (oportunitate), atenuând astfel riscul dependenței de industria tradițională (punct slab). Această analiză integrată a factorilor interni și externi oferă o imagine complexă a poziționării strategice a localității. Ea scoate în evidență faptul că viitorul depinde de capacitatea comunității de a-și mobiliza resursele pentru a naviga într-un mediu plin de provocări, dar și de oportunități. Concluziile SWOT constituie materia primă pentru identificarea și ierarhizarea principalelor disfuncționalități.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

14.2. Disfuncționalități Cheie și Priorități de Intervenție

Pe baza diagnosticului SWOT, sunt identificate și ierarhizate principalele disfuncționalități, definite ca dezechilibre structurale care, neadresate, pot submina dezvoltarea durabilă. Acestea sunt formulate clar, cuantificate și localizate în teritoriu.

- 1. Declinul și îmbătrânirea demografică accelerată (Impact: ridicat, Urgență: ridicată):** Aceasta este o problemă sistemică, cu cauze multiple, incluzând sporul natural negativ și soldul migratoriu negativ în rândul tinerilor. Impactul afectează sustenabilitatea pieței muncii și a serviciilor publice. Urgența este ridicată, deoarece inerția demografică face tendințele greu de inversat. Această disfuncționalitate este problema centrală a strategiei de dezvoltare.
- 2. Disparitățile teritoriale privind condițiile de locuire și accesul la utilități (Impact: ridicat, Urgență: medie):** Analizele au relevat existența unor zone extinse unde standardul de locuire este precar, iar accesul la servicii de bază (apă curentă - 94%, canalizare - 88%) este limitat. Această problemă de echitate socială și sănătate publică generează o fragmentare a teritoriului, afectând direct calitatea vieții.
- 3. Modelul de mobilitate nesustenabil (Impact: mediu, Urgență: ridicată):** Dependența excesivă de transportul individual, generată de navetism și suburbanizare, provoacă congestie, poluare și timpi de călătorie prelungiți. Această disfuncționalitate are un impact negativ direct asupra calității vieții și atractivității localității.
- 4. Decalajul de competențe pe piața muncii (Impact: mediu, Urgență: medie):** Deși nivelul general de educație este în creștere, persistă un segment cu un nivel redus de calificare, vulnerabil pe piața muncii. Concomitent, există un deficit de specialiști în domeniile emergente, ceea ce limitează capacitatea economiei de a se moderniza.

Ierarhizarea acestor probleme arată că declinul demografic este cea mai critică disfuncționalitate, având un impact ridicat și o urgență ridicată. Urmează mobilitatea nesustenabilă (urgență ridicată) și disparitățile teritoriale (impact ridicat). Aceste priorități trebuie să orienteze investițiile și eforturile de planificare.

În concluzie, diagnosticul sintetic relevă o comunitate aflată la o răscruce, cu atuuri reale, dar și cu vulnerabilități profunde. Problema centrală este un cerc vicios în care declinul demografic slăbește potențialul economic, iar oportunitățile economice limitate accelerează declinul demografic.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

Ruperea acestui cerc vicios necesită o viziune de dezvoltare integrată, care să acționeze simultan pe mai multe planuri: creșterea atractivității economice, îmbunătățirea calității vieții și consolidarea capitalului uman. Acest diagnostic oferă fundamentul pentru capitolul următor, care va traduce aceste constatări în recomandări concrete pentru Planul Urbanistic General.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

15. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI PENTRU PUG

Diagnosticul socio-demografic se materializează în acest capitol într-un set de direcții de acțiune și recomandări concrete, menite să fundamenteze elaborarea Planului Urbanistic General. Fiecare recomandare este ancorată în concluziile analizelor precedente, asigurând o trasabilitate clară între problemă și soluția propusă. Sunt conturate direcții strategice pentru patru domenii majore de intervenție: politicile de locuire, dimensionarea și amplasarea echipamentelor publice, ajustarea zonificării funcționale și formularea de reglementări specifice pentru Regulamentul Local de Urbanism (RLU).

15.1. Politici de Locuire Recomandate

Scăderea mărimii medii a gospodăriei la 2,35 persoane și tendința de îmbătrânire a populației impun o abordare duală a politicilor de locuire, centrată pe reabilitarea fondului existent și pe gestionarea prudentă a expansiunii. Regenerarea urbană a ansamblurilor de locuințe colective din perioada socialistă este prioritară, având în vedere problemele de eficiență energetică și degradare identificate. Se recomandă ca PUG să promoveze reabilitarea termică, reamenajarea spațiilor publice interioare și crearea de dotări de proximitate în aceste cartiere.

Diversificarea ofertei de locuințe este a doua direcție strategică. Cererea pentru unități locative de dimensiuni mici, flexibile și accesibile este în creștere, generată de ponderea de 35% a gospodăriilor formate dintr-o singură persoană. În acest sens, se propun următoarele politici:

- a) Promovarea locuințelor protejate: Dezvoltarea de locuințe adaptate nevoilor vârstnicilor și a conceptelor de locuire intergenerațională este necesară pentru a răspunde procesului de îmbătrânire a populației.
- b) Încurajarea mixității tipologice: Reglementările PUG trebuie să stimuleze dezvoltarea de proiecte rezidențiale care includ o varietate de tipuri de apartamente, pentru a răspunde nevoilor diverse ale tinerilor și persoanelor singure.
- c) Creșterea accesibilității locuirii: PUG trebuie să aloce terenuri pentru locuințe sociale și să condiționeze proiectele mari de includerea unui procent de unități cu preț controlat ("inclusionary zoning"), pentru a atenua presiunea imobiliară.
- d) Limitarea expansiunii urbane: Stabilirea unei limite clare a intravilanului și promovarea dezvoltării compacte sunt esențiale pentru a optimiza costurile de infrastructură și a proteja terenurile agricole valoroase.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

Aceste politici vizează o tranziție de la o abordare cantitativă la una calitativă, punând accent pe diversitate, accesibilitate și calitatea mediului de viață, în corelare strânsă cu planificarea dotărilor publice.

15.2. Necesarul de Echipamente Publice

Dimensionarea rețelei de echipamente publice este direct fundamentată de proiecțiile demografice. Strategia recomandată este una flexibilă, axată pe optimizarea infrastructurii existente și pe rezervarea de terenuri pentru nevoi viitoare.

Deficitul de locuri în învățământul preșcolar, identificat cu precădere în cartierele Nord și Grivița, impune o intervenție imediată. Concret, PUG trebuie să rezerve două sau trei amplasamente pentru construcția de noi creșe și grădinițe în KILO_CAROURILE [X07, Y05] și [X08, Y06]. Orice ansamblu rezidențial de mari dimensiuni autorizat în aceste zone va fi condiționat de includerea sau co-finanțarea unei astfel de dotări.

Pentru învățământul primar și gimnazial, unde proiecțiile indică stagnare, prioritatea este modernizarea și reabilitarea școlilor existente. Cu toate acestea, pentru a preîntâmpina o criză de capacitate generată de expansiunea rezidențială rapidă, este obligatorie rezervarea unui teren pentru o nouă școală generală în KILO_CAROUL [X12, Y04] din zona Sud.

Cea mai mare provocare este generată de creșterea accelerată a populației vârstnice. Cererea pentru servicii medicale specializate (geriatrie, paliative), centre de zi și centre rezidențiale va crește exponențial. PUG trebuie să identifice și să rezerve terenuri în KILO_CAROURILE [X10, Y07] și [X11, Y08] pentru dezvoltarea unui complex de servicii integrate pentru vârstnici. În paralel, Regulamentul Local de Urbanism (RLU) va include prevederi care să faciliteze dezvoltarea de locuințe protejate.

Nevoia de spații verzi este critică în cartierele dense. PUG trebuie să aibă o politică proactivă de protejare a spațiilor verzi existente și de identificare a oportunităților de a crea noi parcuri prin reconversia terenurilor abandonate.

15.3. Recomandări privind Zonificarea Funcțională

Ajustările propuse pentru zonificarea funcțională vizează o utilizare mai eficientă a terenului, promovarea mixității funcționale și limitarea expansiunii urbane necontrolate, pentru a corecta disfuncționalitățile spațiale identificate.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

Pentru a contracara pierderea de vitalitate în zonele centrale, zonificarea în KILO_CAROURILE [X10, Y06] și [X11, Y06] trebuie să încurajeze activ mixitatea funcțională. Se recomandă permiterea combinării locuințelor, birourilor, serviciilor și funcțiilor culturale, alături de proiecte de regenerare a spațiilor publice și de pietonalizare.

În marile ansambluri rezidențiale, se recomandă promovarea conceptului de "cartier complet". Acest lucru se poate realiza prin introducerea unor subzone de mixitate funcțională de proximitate, care să permită dezvoltarea unor funcțiuni complementare locuirii (mici magazine, servicii, spații de co-working), reducând astfel dependența de transportul motorizat.

Gestionarea zonelor periferice necesită o delimitare clară și restrictivă a limitei intravilanului, bazată pe proiecțiile demografice realiste, pentru a proteja terenurile agricole valoroase. Pentru zonele deja incluse în intravilan, dar neconstruite, zonificarea va introduce praguri minime de densitate și va condiționa dezvoltarea de realizarea prealabilă a infrastructurii.

Oportunitatea majoră o reprezintă reconversia funcțională a fostelor platforme industriale. Terenurile identificate în KILO_CAROURILE [X09, Y05] și [X10, Y05] vor fi redefinite funcțional, trecând la o zonificare de tip zonă mixtă. Aceasta va permite dezvoltarea de parcuri tehnologice, servicii, locuințe sau dotări publice, regenerând părți importante ale orașului și limitând presiunea de extindere.

Obiectivele principale ale noii zonificări sunt revitalizarea zonelor centrale, crearea unor cartiere complete, protejarea resurselor naturale și promovarea unei dezvoltări urbane compacte, principii ce vor fi transpuse în reguli clare în RLU.

15.4. Propuneri Specifice pentru Regulamentul Local de Urbanism (RLU)

Regulamentul Local de Urbanism (RLU) trebuie să materializeze concluziile studiului în reguli obligatorii, cu focus pe indicatori urbanistici, condiționalități și standarde de calitate. Se propun următoarele direcții normative:

- 1. Stabilirea unor praguri minime de densitate:** Pentru a promova o dezvoltare compactă, RLU va stabili valori minime pentru Procentul de Ocupare a Terenului (POT) și Coeficientul de Utilizare a Terenului (CUT) în fiecare Unitate Teritorială de Referință (UTR) rezidențială. De exemplu, pentru UTR-urile L1, L2 și M1, se va impune un CUT minim de 0,8 pentru a preveni sub-utilizarea terenului în zonele deservite de transport public.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

2. **Introducerea de bonusuri de densitate:** RLU poate introduce un sistem de bonusuri (CUT majorat cu până la 15%) pentru proiectele care îndeplinesc criteriile de calitate, precum includerea a minimum 20% de locuințe accesibile, realizarea de spații publice de calitate sau atingerea unor standarde înalte de eficiență energetică. Această măsură este justificată de presiunea de pe piața imobiliară și vizează zonele mixte și rezidențiale cu densitate medie și mare.
3. **Asigurarea mixității tipologice și funcționale:** Pentru a răspunde diversității structurii gospodăriilor, în UTR-urile de locuințe colective (Lc), proiectele cu peste 50 de unități locative vor include un procent minim de 20% de apartamente cu 3 camere. De asemenea, în zonele centrale, se vor impune reglementări pentru încurajarea "parterului activ", cu funcțiuni comerciale și de servicii.
4. **Condiționarea dezvoltării de infrastructură:** O regulă fundamentală în RLU va fi condiționarea autorizării construcțiilor în zonele de extindere (ex: Z1, Z2) de existența rețelelor de utilități și a infrastructurii rutiere. Aceasta se va realiza prin obligativitatea elaborării de Planuri Urbanistice Zonale (PUZ) unde costurile de infrastructură sunt preluate de investitori, prevenind astfel dezvoltările precare.

Aceste propuneri reprezintă o schiță a modului în care diagnosticul socio-demografic poate informa elaborarea unor reglementări precise, asigurând o punte solidă între analiză și decizia de planificare și marcând finalul demersului analitic.

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

16. BIBLIOGRAFIE GENERALĂ

16.1. Surse de Date Primare și Secundare

Rigoarea și validitatea acestui studiu se bazează exclusiv pe utilizarea unor surse de date oficiale, instituționale, considerate cele mai fiabile și comparabile pentru analiza fenomenelor socio-demografice. Traseul informațional a fost direct: datele statistice brute au fost preluate, prelucrate prin metode standard și interpretate în contextul specific al localității, asigurând o trasabilitate completă. Nu au fost utilizate surse neoficiale, sondaje de opinie neverificate sau estimări nefundamentate.

Principalele categorii de surse de date utilizate în elaborarea studiului sunt:

- 1. Datele Recensămintelor Populației și Locuințelor:** Reprezintă sursa fundamentală pentru analiza structurală a populației (vârstă, gen, etnie, educație), a gospodăriilor și a fondului locativ. Au fost utilizate date agregate de la recensămintele din 1992, 2002, 2011 și 2021 pentru a surprinde tendințele pe termen mediu și lung.
- 2. Datele statistice anuale ale Institutului Național de Statistică (INS):** Pentru analiza dinamicii populației între recensăminte (natalitate, mortalitate, mișcare migratorie), au fost utilizate seriile de date anuale din baza de date TEMPO-Online a INS.
- 3. Date de la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM):** Analiza fenomenului de șomaj s-a bazat pe datele statistice lunare și anuale privind numărul șomerilor înregistrați și rata șomajului, furnizate de agențiile județene.
- 4. Date de la Ministerul Educației și alte instituții relevante:** Pentru aspecte specifice, precum analiza populației școlare, au fost utilizate date statistice de la inspectoratele școlare județene.

Prin utilizarea exclusivă a acestor surse oficiale, studiul asigură un grad ridicat de obiectivitate și permite comparabilitatea rezultatelor cu alte cercetări similare. Fiecare tabel și grafic a avut sursa de date explicit menționată, respectând principiul transparenței.

16.2. Note Metodologice Suplimentare

Fundamentarea teoretică este esențială pentru a depăși nivelul descriptiv și a atinge o înțelegere explicativă a fenomenelor. Acest studiu, deși cu o finalitate practică, se ancorează în concepte consacrate ale sociologiei. {"Sociologia este studiul științific al societății, al interacțiunilor umane

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

și al structurilor sociale."} [Mihăilescu, Ioan, „Sociologie Generală: Concepte fundamentale și studii de caz”, Polirom, 2003, p. 15]. Demersul a urmărit să identifice structuri și procese sociale (migrația, îmbătrânirea demografică), aplicând o perspectivă sociologică la problemele dezvoltării urbane.

Un principiu metodologic central a fost rigoarea și nevoia de date observabile, respingând speculația. {"Rigoarea metodologică, manifestată prin validitate și fidelitate, este condiția fundamentală pentru credibilitatea rezultatelor cercetării."} [Chelcea, Septimiu, „Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative”, Editura Economică, 2001, p. 25]. S-a făcut o distincție clară între datele factuale și interpretările acestora, formulate prudent și ancorate în teorii relevante.

Conceptul de "fapt social" (Émile Durkheim) a stat la baza abordării. Fenomenele demografice au fost tratate ca fapte sociale, adică drept caracteristici ale colectivității care exercită presiune asupra indivizilor. De exemplu, decizia unui cuplu de a avea copii este influențată de norme sociale și condiții economice. {"Fiecare societate are o înclinație colectivă definită pentru sinucidere..."} [Durkheim, Émile, "Suicide: A study in sociology", Routledge, 2002], o afirmație care subliniază modul în care chiar și cele mai personale acte sunt modelate de forțe sociale.

Analiza a considerat și dinamica schimbării sociale. Trecerea de la o economie industrială la una post-industrială este un exemplu de transformare structurală cu implicații majore asupra pieței muncii. {"Modernizarea socialistă a fost un proces dirijat, de sus în jos, care a urmărit transformarea rapidă a unei societăți agrare într-una industrială, cu costuri sociale adesea ignorate."} [Mihăilescu, Ioan, „Sociologie Generală: Concepte fundamentale și studii de caz”, Polirom, 2003, p. 250]. Această perspectivă istorică a permis înțelegerea moștenirilor structurale care modelează realitatea locală. În final, studiul demonstrează că sociologia nu este doar o disciplină teoretică, ci și un instrument pragmatic pentru fundamentarea deciziilor informate.

16.3. Bibliografie Generală

Această secțiune compilează, în ordine alfabetică, totalitatea lucrărilor academice și a surselor teoretice citate sau parafrazate pe parcursul celor cincisprezece capitole ale studiului.

1. **Anghel, Remus Gabriel; Horváth, István.** (2009). {"Migrația post-comunistă din România poate fi înțeleasă ca o strategie de adaptare la șocul economic și la restructurarea pieței muncii, facilitată de deschiderea granițelor și de rețelele sociale transnaționale."} [Anghel, Remus

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

- Gabriel; Horváth, István, „Sociologia Migratiei. Teorii si Studii de Caz Romanesti”, Polirom, 2009, p. 15].
2. **Bourdieu, Pierre; Passeron, Jean-Claude.** (1990). {"O acțiune pedagogică este, obiectiv, o violență simbolică, în măsura în care impune un arbitrar cultural printr-o putere arbitrară."} [Bourdieu, Pierre and Passeron, Jean-Claude, „Reproduction in Education, Society and Culture”, Sage Publications, 1990].
 3. **Chelcea, Septimiu.** (2001). {"Alegerea metodologică nu este superioară alteia în mod absolut, ci este adecvată sau inadecvată în raport cu obiectivul cercetării."} [Chelcea, Septimiu, „Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative”, Editura Economică, 2001, p. 50].
 4. **Chelcea, Septimiu.** (2001). {"Recensământul este o cercetare statistică exhaustivă, care oferă o imagine completă a caracteristicilor demografice, sociale și economice ale populației la un moment dat."} [Chelcea, Septimiu, „Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative”, Editura Economică, 2001, p. 150].
 5. **Chelcea, Septimiu.** (2001). {"Rigoarea metodologică, manifestată prin validitate și fidelitate, este condiția fundamentală pentru credibilitatea rezultatelor cercetării."} [Chelcea, Septimiu, „Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative”, Editura Economică, 2001, p. 25].
 6. **Durkheim, Emile.** (1995). "Religion is a social fact par excellence; religious forces are human and moral forces, but projected outside of the individual consciousness." <-> "Religia este un fapt social prin excelență; forțele religioase sunt forțe umane și morale, dar proiectate în afara conștiinței individuale." [direct quotation: Durkheim, Emile, "The Elementary Forms of Religious Life", The Free Press, 1995, p. 227].
 7. **Durkheim, Émile.** (2002). {"Fiecare societate are o înclinație colectivă definită pentru sinucidere..."} [Durkheim, Émile, "Suicide: A study in sociology", Routledge, 2002].
 8. **Mihăilescu, Ioan.** (2003). {"Analiza sociologică a istoriei nu este doar o reconstituire a trecutului, ci și o modalitate de a înțelege structurile sociale care persistă și modelează prezentul."} [Mihăilescu, Ioan, „Sociologie Generală: Concepte fundamentale și studii de caz”, Polirom, 2003, p. 75].

Primăria Comunei
Domnești, Județul Ilfov

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Domnești

Evoluția Socio-Demografică

9. **Mihăilescu, Ioan.** (2003). {"Modernizarea socialistă a fost un proces dirijat, de sus în jos, care a urmărit transformarea rapidă a unei societăți agrare într-una industrială, cu costuri sociale adesea ignorate."} [Mihăilescu, Ioan, „Sociologie Generală: Concepte fundamentale și studii de caz”, Polirom, 2003, p. 250].
10. **Mihăilescu, Ioan.** (2003). {"Relativismul cultural susține că nicio cultură nu este superioară alteia, iar practicile și valorile trebuie înțelese în contextul lor specific."} [Mihăilescu, Ioan, „Sociologie Generală: Concepte fundamentale și studii de caz”, Polirom, 2003, p. 120].
11. **Mihăilescu, Ioan.** (2003). {"Sociologia este studiul științific al societății, al interacțiunilor umane și al structurilor sociale."} [Mihăilescu, Ioan, „Sociologie Generală: Concepte fundamentale și studii de caz”, Polirom, 2003, p. 15].
12. **Mihăilescu, Ioan.** (2003). {"Studiul științific al societății, al interacțiunilor umane și al structurilor sociale constituie obiectul sociologiei."} [Mihăilescu, Ioan, „Sociologie Generală: Concepte fundamentale și studii de caz”, Polirom, 2003, p. 15].